

ŽĎÁRSKÝ ZPRAVODAJ

7. ročník / číslo 10 / listopad 2020

Foto: Matěj Papáček

První zelená střech na městské budově

str. 3

Zimní údržba v novém

str. 4

Dokončené projekty města

str. 6

Živé památníky

Je jen málo organismů, které dokáží přežívat tak dlouho jako stromy, a jen málo organismů, které budí takovou pozornost člověka a které jsou pro lidstvo tak důležité. Na světě najdeme jedince staré téměř 5 tisíc let. Ve Žďáře a jeho okolí rostou některé stromy staré i několik staletí.

Jedinečné stromy v České republice mohou být vyhlášené jako památné. Jedinečnost může spočívat nejen ve vysokém věku, ale například i ve zvláštním tvaru, druhu nebo jiných vlastnostech, které významně přesahují běžný standard. Za památné lze vyhlásit i stromořadí či skupiny stromů a na území naší republiky najdeme i památné keře či liány.

Nejčastěji mezi památnými stromy najdeme lípy. Dožívají se vysokého věku díky vysoké regenerační schopnosti. Zdárně přežívají i razantní zásahy člověka, jako například takzvaný ořez na torzo či dekapitační řez. Reakcí na takovýto ořez či přirozené snížení koruny je tvorba výmladků - vzniká takzvaná sekundární koruna, níže nasazená a košatější než koruna původní.

Památné stromy se označují cedulí s malým státním znakem. Foto Ondřej Bystrický.

Na sekundární korunu mezi památnými stromy a mezi lipami zejména narazíme poměrně často.

Mnohé staré stromy vděčí radikálnímu seřezání za svůj delší život na daném stanovišti. Staré stromy totiž mívají často problém „dotáhnout“ živiny až do nejvzdálenějších partií koruny. Ty tak časem odumírají. Strom jakoby stahuje život do svého středu a jeho koruna se přirozeně rozlamuje a snižuje. Výrazná redukce koruny provedená ořezem tak v podstatě ve zrychlené verzi napodobuje přírodní procesy. V současnosti se tento drastický zásah provádí jen ve výjimečných a dobře odůvodněných případech. Pestrá škála dutin, pater, expozic, sezónní změny a mnohé další charakteristiky poskytují široký výběr ubytování pro nejrušnější organismy. I na ty je při ošetřování stromu potřeba brát ohledy.

Dutiny jsou u starých stromů naprosto obvyklým jevem. Živých je totiž jen několik posledních vrstev dřevních obvodových pletiv stromu. Zbývá hmota je mrtvá. Tu časem napadají dřevokazné houby a strom tak zevnitř vyhnívá. Dokud dutina závažně nenaruší stabilitu stromu, není třeba se obávat. V současnosti se preferuje ponechat dutinu přirozeným procesům či ji sice zakrýt proti zatékání vody, ale s ponecháním otvorů jak pro organismy, tak proto, aby mohla odcházet nadbytečná vlhkost.

Přímo ve Žďáře roste u areálu firmy Tokoz přes 400 let stará malolistá. Mezi památné stromy patří od roku 2004. I ona má sekundární korunu a také má uprostřed kmene dutinu. Před rozpadem lípy chrání několik vazeb mezi větvemi, které se podle potřeby mění a uvolňují. Další památné lípy v blízkém okolí Žďáru najdeme ve Škrdlovicích, v Polníčce, v Jámách a ve Velké Losenici. Lípa velkolistá ve Škrdlovicích s odhadovaným stářím okolo 350 let pravděpodobně stála při slavné Libické stezce. Tři zbývající byly vysazeny u drobných sakrálních staveb.

Od roku 2018 je jako památný chráněný 150 - 200 let starý buk lesní na Zelené hoře. Strom roste na velmi exponovaném místě, v nedávné době přišel při vichřici o souseda a ani sucho posledních let mu neprospělo. Povrchové ko-

Buk u Lhotky

řenové náběhy jsou napadené hnilobou a začínají se drolit. Návštěvníci, které mohutný kmen a nízko rostoucí větve lákají a kteří na náběhy šlapou, problém zhoršují. Proto by mělo být kolem stromu v příštím roce instalováno ohrazení.

Druhý chráněný buk nedaleko Žďáru, starý okolo 270 let, roste u Lhotky. Stojí uprostřed pole a podobně jako lípa na Kříbu v Jámách tvoří významnou krajinnou dominantu.

Poslední z blízkých památných stromů je jilm horský u Vatině vysazený spolu s dalšími stromy jako doprovod drobné kapličky. Jilmy jsou mezi památnými stromy docela vzácné. Na území CHKO Žďárské vrchy roste pouze jediný památný jilm, a to jilm vaz ve Stružnici.

Ve Žďáře a jeho okolí se nachází i další stromy, které si zaslouží pozornost. Hned několik osamělých stromů vynikajících věkem nebo rozměry najdeme například v širším okolí areálu žďárského zámku. Staré stromy v krajině spíše mizí, mladým bude trvat léta, než je nahradí. Aby se strom zdravě rozrůstal a prosperoval, potřebuje přízeň prostředí, prostor, především ale potřebuje naši ohleduplnost a trpělivost.

Kateřina Machová, Správa CHKO Žďárské vrchy
Naleznete nás na Facebooku pod názvem CHKO Žďárské vrchy
(www.facebook.com/chko.zdarske.vrchy/)

Slovo starosty města Žďáru nad Sázavou

Martin Mrkos
starosta
Žďáru nad Sázavou

Vážení spoluobčané,
procházíme znovu těžkým a složitým obdobím. Zdravotně, lidsky, ekonomicky, společensky. V pandemii jsme si rovni, virus si nevybírá. Přesto v tuto chvíli je víc než kdy jindy na místě nepropadat zbytečně strachu a pesimismu. Pořád žijeme ve státě, kde je dobrá a dostupná zdravotní péče, uprostřed vyspělé Evropy. Informace ze světa hovoří hned o několika připravovaných a velice nadějných vakcínách, které jsou v posledních fázích klinických testů. I když se čísla o počtu nakažených mění každý den, alespoň teď při psaní těchto řádků je sama situace ve Žďáře statisticky příhodnější ve srovnání s jinými městy a regiony. Proti viru se můžeme dobře bránit. Dodržovat základní hygienické návyky, větrat, nosit roušky a především dodržovat odstupy. Posiluje nás i vědomí, že jsme v tom společně. A to nepiši jako rituální zařikávadlo, ale jako princip, který nás provází každodenním životem – protože si

umíme ve složité době navzájem pomoci a každá krize jednou končí. Slovy jednoho moudrého muže: Proti trampotám života jsme dostali tři věci - naději, spánek a smích. A tak je nyní využíváme co nejvíce. Přesto myslíme na všechny, kteří v těchto dnech pečují o nemocné, na ty, kdo zavřeli své obchody a provozy a kdo v obavách čekají na konec lockdownu, zda se vrátí do práce.

Proto je na místě aspoň trochu rozptýlit chmury snad dobrými a pozitivními zprávami z města. Je to nový špičkový rentgen na poliklinice a dobrý konec příběhu s laboratoří, o tom si přečtete na straně 20. Máme první městskou zelenou střechu na krčku polikliniky. Věřím, že na jaře povyroستou a zabarví se první rozchodníky, které střechu postupně pokryjí. Je to další střípek do mozaiky k naplnění vize Žďáru jako ekologického a „modrozeleného“ města. Končí budování průmyslové zóny, významného projektu a je potěšující, že se hlásí investoři, kteří nabídnou kvalifikovanou práci. Na konci listopadu skončí také uzavírka Studentské, která bude v novém kabátu se zastávkami a chodníky, také je již hotové parkoviště na Chelčického ulici. Novinek je více, ale ve zbývajícím prostoru chci poděkovat, že jste přišli k senátním a krajským volbám, a rád bych tak pogratuloval Josefu Klementovi k postu senátora za žďárský okres. Josef jako místostarosta odvedl kus dobré práce, za kterou mu děkuji, byl mi velmi dobrým

AKTUÁLNĚ: Zelená střecha na poliklinice je hotová

Pilotní projekt zelených střech na městských budovách je hotový. Zelenou střechu vybudovali zaměstnanci městského úřadu a společnosti AVE za pouhý den.

Střecha je osazená řízký rozchodníků, osetá směsí bylin a trav, použité byly i rozchodníkové rohože. Rozchodníky jsou totiž suchomilné nenáročné na vodu, takže by měly bez problémů zvládnout náročné podmínky na střeše polikliniky. Dokáží přežít i dlouhé období bez srážek, takže střecha nepotřebuje žádnou trvalou nebo pravidelnou závlahu.

Střecha je celkově navržená jako bezúdržbová. Jedinou údržbu představuje dvakrát za rok odpelvením a kontrola odtokových šachet.

Zelená střecha má zlepšit mikroklima v okolí budovy. Její telota je totiž v horkých dnech i o 40 stupňů nižší, než u přechozí střechy.

(red)

Výsadba suchomilných rostlin na zelené střeše

Foto: archiv

Žďárský zpravodaj, měsíčník občanů města Žďár nad Sázavou • 7. ročník • Vydává město Žďár nad Sázavou, www.zdarns.cz. Redakční rada: Martin Mrkos, Ludmila Řezníčková, Josef Klement, Jaroslav Ptáček. Šéfredaktor: Matěj Papáček, tel. 733 465 035, e-mail: matej.papacek@zdarns.cz • Sídlo redakce: Žitkova 227/1, 591 31 Žďár nad Sázavou • Do všech domácností zdarma • Počet výtisků: 11 000 kusů • Datum vydání: 2. listopad 2020 • Distribuce: Renvy Trade, s. r. o., Grusova 413, Pardubice • Tiskne: Tisk Centrum s. r. o., Modřická 645/62, Moravany u Brna • Registrace: MK ČR E 21706. • Korektury: Zdenka Hánová Sazba: Lukáš Zvolský • Inzertní příloha: Matěj Papáček, 733 465 035 • Fotografie na titulní straně: Matěj Papáček

Metry sněhu nebo suchá zima? Technické služby se chystají na zimní údržbu

V nově založených žďárských Technických službách pod hlavičkou SATTu máme v těchto dnech (stejně jako v jiných) naplno. Po péči o zeleň a letní údržbu komunikací přebírají Technické i starost o komunikace v zimě.

Úklid silnic a chodníků ve městě určuje Plán zimní údržby komunikací, závazný dokument zveřejněný na webu města i na www.satt.cz. Město je podle něj stejně jako v minulých letech rozděleno do zón podle priority. Práci celého týmu zimní údržby řídí v případě kalamit i za normální situace dispečer.

Dispečerovi pomůžou v práci moderní technologie. Veškerá technika včetně externích dodavatelů bude vybavená GPS, díky které dispečer vidí v mapové aplikaci v reálném čase, kde je který řidič s konkrétní technikou, a také, jestli právě prohrnuje, sype apod. Stejně tak se může zpětně podívat, která komunikace je už ošetřena a která ještě ne. Podle toho může aktuálně řídit průběh prací. Komunikaci mezi dispečerem a pracovníky v terénu usnadní vysílačky, které zajistí nejen komunikaci dispečera a konkrétního řidiče, ale uslyší se i řidiči mezi sebou. Všichni tak budou mít přehled o celkové situaci.

Technické budou letos na vytipovaných místech zkoušet ošetření tzv. solankou. Jde o směs vody a soli, která ušetří náklady, šetrná je ale hlavně pro životní prostředí, povrchy vozidel nebo třeba kůži zimních bot. Na ošetření stejné plochy padne v solance čtvrtinové množství soli oproti klasickému posypu. Ve srovnání se suchou solí má i větší účinnost v nízkých teplotách. Pokud se tento typ ošetření

Technika nových technických služeb společnosti SATT a.s.

Foto: SATT a.s.

osvědčí, rozšíří se jeho používání i na další plochy ve městě.

Aktuální informace k zimní údržbě se dozvíte na Facebooku SATT nebo našem webu. S vašimi podněty se můžete obrátit pomocí SMS na číslo 773 776 915.

Čeká nás první zima pod značkou Technických a začátky nebývají lehké. Nevíme,

jestli bude mírná zima, budeme se brodit závěsemi nebo klouzat na ledovkách. Uděláme všechno, co je v našich silách (a třeba ještě víc), ale přesto vás Žďársky prosíme o podporu a trpělivost při případných nedostatcích.

Jan Liška

Technické služby, SATT a.s.

Co je nového? Aneb poznámky z rady

Jaroslav Ptáček

radní města
Žďaru nad Sázavou

Běžné dny: Zasedá krizový štáb kvůli covidu, metodicky i prakticky město pomáhá svým příspěvkovým organizacím, úřad jede v omezeném režimu, ale stihá, porady probíhají, jednání RM také, stejně jako klub ZM i komise.

Na Radě města předkládali ředitelé PO výroční zprávy, hospodaření a hodnocení organizace, ředitel SATTu obhajoval připravený systém zimní údržby i snahu udržet

stejnou cenu tepla i na příští rok. Ředitelka destinační společnosti Koruna Vysočiny hovořila o programu pro návštěvníky regionu Žďarska, Novoměstska, Nedvědice a Bystřicka.

Architektka Lucie Radilová nás naladila plány polních cest, remízků, regenerací porostů, vodními plochami i stromořadím, mnohé z nich jsou před dokončením. A hlavně svojí tezí – nebudeme přetlačovat přirozenost krajiny, ale naučíme se s ní žít.

Slibili jsme v této těžké době podporu aktivním. Proto předáváme na ZM dle návrhů komisí alokaci prostředků pro dotační programy v oblasti kultury a sportu. Zůstávají v loňské výši a mnohé jsou ještě povýšeny.

Jednou ze zásadních priorit je dopravní situace ve městě. Probíhají stálá jednání i kroky k jejímu postupnému řešení.

Na vlastní kůži si každodenně potvrzují,

že stavební práce u polikliniky a na Vodojemu jsou hodně, ale hodně uvážlivé a opatrné. Je pravdou, že ke spoluobčanům, kteří se po stavenišť pohybuji, se stavebníci chovají vstřícně a s pochopením. Ale hlavně, ať už to je, výsledek by měl určitě stát za to čekání.

Co se dále chystá? Příprava demolice objektu koberců na Jihlavské, povede tudy část obchvatu a spojení Brněnské a Jihlavské. Moc nám také pomůže, když vyplníte Cestovní deník, který jste našli v posledním zpravodaji, můžete i on-line, vaše odpovědi se stanou důležitým podkladem pro dopravní generel.

Co na závěr? Držme si co nejvíce optimismu, pomůže nám v současné době. A potkáte – li nové, žluté, elektrické autíčko s městským znakem, je to ŠKODA CITIGO, další příklad dobré a aktivní praxe úřadu v oblasti získávání dotací.

Jak jsme na tom ve Žďáře s odpady

Vláda letos v létě odsunula termín zákazu skládkování z roku 2024 na rok 2030. Ačkoliv je to značná úleva, je už dnes nutné se na nemožnost skládkování připravit. Jednou z cest je zlepšení třídění odpadu, druhou přechod ze skládkování na energetické využití odpadu respektive spalování. Jak jsme na tom s odpady ve Žďáře a kterou cestou se vydat?

Žďáráci jsou na tom s tříděním odpadu dlouhodobě dobře. V posledních osmi letech ale poměr vytríděného odpadu stagnuje okolo třiceti procent. To je výrazně lepší než v letech 2005 až 2001, nicméně v roce 2001 to bylo dokonce padesát procent. Velice pozitivní zprávou je to, že celkový objem odpadu se dlouhodobě snižuje. Zatímco v roce 2010 vyprodukoval každý Žďárák 320 kilogramů odpadu ročně, v roce 2019 to bylo 237 kilogramů.

Jak třídíme

Celkový poměr vytríděného odpadu vůči komunálnímu odpadu byl v roce 2019 32 %. Nejvíce je vytríděného papíru, potom kov, sklo a nakonec plast.

Podle rozboru komunálního odpadu ale zjistíme, že největší podíl tvoří drobné „smeti“ do čtyř centimetrů, druhý je takzvaný spalitelný odpad a hned na třetím místě je bioodpad, který tvoří pětinu komunálního odpadu, a asi pět procent tvoří plasty.

Pro ideální skladbu komunálního odpadu je potřeba více třídít bioodpad a důsledně třídít plasty. U plastů se sice jedná o poměrně malé procento, komunální odpad ale znehodnocují pro další případné využití.

Kolik to stojí

Náklady na zpracování komunálního odpadu činí ročně více než devět milionů korun. Tři základní tříděné suroviny - plasty, papír a sklo ročně stojí přes dva miliony korun. Celkové náklady na odpady včetně kontejnerů, umývání a podobně vychází ročně na 13,5 milionu korun, zatímco na poplatcích město ročně vybere asi 11,5 milionu.

Co můžeme dělat lépe

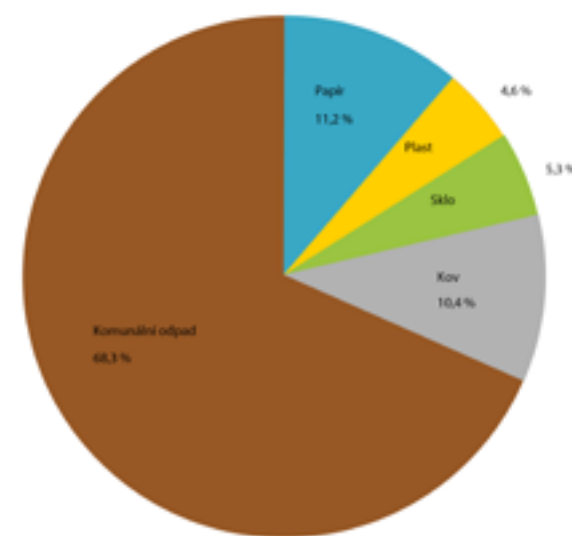
„Třídění naši občané umí už dávno, teď přichází čas posunout se opět o kousek dál. Nejlepší cestou, jak ulevit životnímu prostředí i naší peněžence je nakupovat potraviny a produkty s co nejmenším množstvím obalů. Například používat látkové pytlíky na ovoce, zeleninu nebo pečivo. Věřím, že i tohle se brzo naučíme,“ vyzývá místostarostka Ludmila Řezníčková. Další možností, jak předcházet vzniku zbytečných odpadů je nakupovat v bezobalovém obchodě. Jeden ve městě funguje na Dolní ulici.

Používáním menšího množství obalů ulevíme i vlastní peněžence. Například cena takzvaného tetrapacku je asi 5 – 8 korun za litr, u plastové lahve to asi 2 koruny za litr. Průměrně stojí obal až 20 % ceny samotného produktu. Když si k tomu přičteme náklady na jeho zpracování, můžeme opravdu výrazně ušetřit. (red)

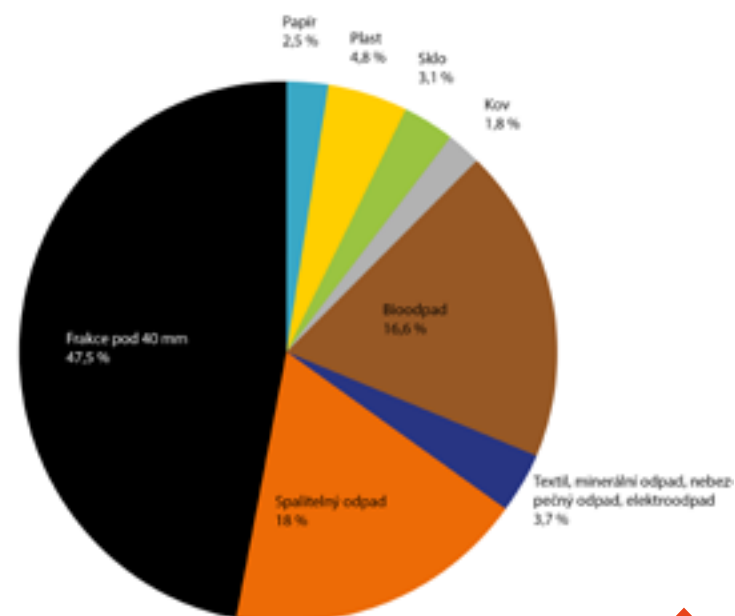
Vývoj poměru hmotnosti vytríděného odpadu vůči komunálnímu odpadu

Graf

Poměr komunálního odpadu vůči ostatním odpadům

Graf

Složení komunálního odpadu (2019)

Graf

Co se v letošním roce ve městě postavilo?

Letošní stavební sezóna byla poměrně bohatá. Dokončení se dočkalo sedm velkých projektů a řada menších. Za ty menší je to například rekonstrukce povrchu cyklostezky kolem Pilské nádrže nebo oprava povrchů na Libušínské ulici. O velkých projektech se můžete dočíst v článku.

Průmyslová zóna Jamská II

Mezi Jamskou a Novoměstskou ulicí vyrostla infrastruktura pro průmyslovou zónu. Úplného dokončení se dočká v listopadu. Asi 10 hektarů průmyslové zóny vyrostlo za jedinou stavební sezónu. Práce na průmyslové zóně probíhaly v podstatě bez problémů. Již dnes je na nové pozemky řada zájemců a další se hlásí.

Vlevo neopravená spodní část a vpravo opravená vrchní část Makovského ulice

Foto: archiv

Cyklostezky

Rozsáhlý projekt rozvoje cykloprovozu je u konce. Vzniklo díky němu asi 5 kilometrů cyklostezek, dvě lávky a spojily se dvě městské části Zámek Žďár a Stržanov, které dosud dělila silnice první třídy. Výstavba probíhala i přes dílčí komplikace v podstatě bez problémů. Jediné, co řidičům udělalo vrásky na čele, bylo prodloužení omezení u Stržanova. Tam se při stavbě objevil silný pramen, díky kterému bylo nutné podjezd částečně přeprojektovat a také vymyslet, kam pramen svést. Pramen dnes vyvěrá do malé otevřené retenční nádrže.

Nádražní ulice

Nádražní ulice se dočkala dokončení už v létě. Kromě povrchů a městského mobiliáře proběhla především rekonstrukce inženýrských sítí. Více o dokončení Nádražní ulice jsme psali v srpnovém čísle zpravodaje.

Lávka na Farských humnách

Foto: archiv

Rekonstrukce ulic ZR7

Rekonstrukce ulic na Vodojemu probíhá už druhou stavební sezónu a dvě ještě čekají. Letos se rekonstrukce týkala Štursovy, část Špálovky, Makovského a Pelikánovy ulice. Jako v předchozí etapě probíhá oprava vodovodního řadu, kanalizace a následně povrchů, veřejného osvětlení a také dojde k úpravě městské zeleně.

Parkoviště na nádraží

Nová parkovací místa začala ze všech projektů vznikat jako poslední na začátku září. V době vydání zpravodaje by ale měla být parkoviště již hotová. Jedná se o dvě parkovací plochy. Jedna přímo na nádraží za třetím nástupištěm a druhá na Chelčického ulici před obytnými domy u kruhového objezdu. Celkem tak vznikne 39 parkovacích míst, která alespoň částečně zlepší možnosti parkování na nádraží. Za poslední dva roky na nádraží vzniklo už 92 parkovacích míst.

MHD Studentská

Autobusové zastávky na Studentské ulici vyvolaly debatu skrz plánovaný termín dokončení až v dubnu příštího roku. Zastávky ale budou dokončené výrazně dříve. Takto vzdálený termín byl zvolen především kvůli tomu, že díky koronaviru nebylo možné s jistotou říct, jak bude letošní stavební sezóna probíhat. To se také vyplatilo. Díky koronaviru se totiž opozdila dodávka stavebního materiálu. Nový dopravní terminál na Studentské ulici by měl být hotový do konce roku.

Telematika

Pro začátek je nutné říct, že semafore neměly zásadně přispět ke zvýšení kapacity křižovatek. Objem dopravy, který ve Žďáře je, nevyřeší kruhové objezdy nebo inteligentní semafore. Jedinou cestou je výrazné navýšení kapacit samotných silnic a křižovatek. Jenže to by znamenalo ukrajování veřejného prostoru a městské zeleně na úkor dopravy.

Nové semafore jsou již dávno na místě, to ale neznamená, že je práce na telematice u konce. Začátkem října proběhlo vyhodnocení dvouměsíčního zkušebního provozu, kde byly navrženy úpravy stávajících signalizačních plánů, ale také návrhy na optimalizaci dopravy.

Největším problémem se stala Smetanova ulice, kde se ve špičce zvýší počet automobilů za hodinu o třetinu. Jako řešení město navrhlo prodloužení intervalu ve špičce na úkor Novoměstské ulice, kde je díky dvěma pruhům doprava výrazně plynulejší. Dalším ulevněním bude dočasný semafor na křižovatce ulic Jihlavské a Chelčického. Až 40 % aut totiž ze Smetanovy odbočuje doprava, takže se s největší pravděpodobností vyhýbají této křižovatce. Semafor by měl vyřešit letitý problém s odbočováním z Chelčického na Jihlavskou ulici a tím umožnit řidičům plynulý výjezd z města dalším směrem.

(red)

Knihovna uzavře pobočku na Nádražní

Vzhledem k dopadu probíhající pandemie na rozpočet města a jím zřizované příspěvkové organizace bude od ledna 2021 uzavřena pobočka Knihovny Matěje Josefa Sychry na Nádražní ulici.

Čtenáři, kteří pobočku využívali, budou moci i nadále využívat služeb knihovny na Havlíčkově náměstí. „Samozejmě nás toto opatření mrzí, ale nežijeme ve vzduchoprázdnu a vnímáme nelehkou situaci a nutnost úspor v rozpočtu města,“ uvedl ředitel knihovny Roman Kratochvíl. Právě škrt v připravovaném

rozpočtu na příští rok jsou důvodem tohoto opatření. „Uděláme všechno pro to, aby se služby knihovny nadále zlepšovaly, a doufáme, že nám návštěvníci z Nádražní zachovají přízeň a najdou si cestu i do hlavní budovy knihovny,“ dodal Kratochvíl.

Knihovna M. J. Sychry

Volkswagen e-Golf: Lidový vůz, jen jezdí na elektřinu

V průběhu září jsme si mohli jako zaměstnanci městského úřadu půjčit elektrického Golfa od společnosti E.ON. Zápůjčka měla zaměstnancům sloužit k tomu, aby si vyzkoušeli, jestli je takový elektromobil možné využívat v jejich denní pracovní náplni. Jaký tedy elektrický Golf je a dá se s ním denně jezdit?

První, co vás při pohledu na e-Golf napadne, je, že nevypadá jako elektromobil. Karoserie je v podstatě k nerozeznání od běžného Golfa. Vše je tam, kde má být, volant otáčí koly, klimatizace chladí, řadící páka vypadá jako u běžné automatické převodovky.

Překvapení nastane, když zmáčknete tlačítko Start. Na první pohled se totiž nic nestane, budíky se protočí, zbarví do modra a to je všechno. Poté zařadíte D, pustíte brzdou, šlápnete na plyn a auto v absolutní tichosti vyrazí. Kdo už někdy řídil v podstatě jakékoliv auto vyrobené po roce 2018, nepoznal by rozdíl. Snad jen v tom hluku od naftových motorů.

Rozdíl ale pozná kdokoliv ve chvíli, kdy sešlápnou plynový pedál. I přes ohromující dvě tuny váhy auto vystřelí jako z praku a zanechá za sebou v oblaku čistého vzduchu

všechny řidiče, kteří ještě ani nestihli zařadit. Tolik ale první dojmy a teď k využitelnosti.

Umí vše, co od auta potřebujete. Kufr je dostatečně velký na týdenní nákup i víkendový výlet se čtyřčlennou rodinou, příjemně a nenáročně se řídí, je bezpečné.

Asi největší otázkou je tedy dojezd. Papírově dělá až 300 kilometrů, reálně přes 200. To bohatě stačí na 90 procent všech cest průměrného řidiče. S autem ani není problém vyrazit na delší výlet. Cesta do Brna a zpět i bez plného nabití není problém a to si ani nemusíte hlídat nohu. Slabou stránkou dojezdu je ale dálnice. Jakmile s autem překročíte magickou hranici 100 km/h, dojezd se začne až neuvěřitelně rychle ztrácet.

I přesto není důvod se cesty po dálnici obávat. Minimálně v Česku je na každé dálnici zhruba po sto kilometrech rychlá nabíjecí stanice. Stačí si dát kávu a během patnácti minut jste na polovině baterie.

Jak tedy zaměstnanci úřadu e-Golf hodnotí? Dojezd stačí, protože se s ním dá denně dojíždět třeba i 54 kilometrů z Třebíče. Na popojíždění po městě není lepšího auta. Netrápíte totiž studený motor. Náklady na provoz jsou v podstatě minimální. Elektřina je výrazně levnější než benzín i nafta, nemusíte se starat o motor, brzdy díky rekuperaci

Ilustrační foto

Foto: archiv

vydrží dlouhá léta, povinné ručení stojí klidně o tisícovku méně než u dvoulitrové nafty a dálniční známku řešit nemusíte.

Má cenu si ho koupit?

Pokud sháníte nový automobil a máte na to si připlatit dvě stě tisíc oproti naftové verzi, není o čem přemýšlet, e-Golf je auto, které chcete. Peníze vydané navíc se vám s nájedem okolo 15 tisíc kilometrů ročně za pár let vrátí a pohodlí, které elektrický Golf poskytuje, je v porovnání třeba s Octavií čtvrté generace nesrovnatelné. (red)

Na zářijovém zastupitelstvu zazněla informace o trestním řízení

Na zářijovém zastupitelstvu města Žďár nad Sázavou v bodě různé zazněla informace o podání trestního oznámení na dva bývalé zaměstnance městského úřadu pro podezření ze spáchání trestného činu podvodu. Trestní oznámení v současnosti prošetřují orgány činné v trestním řízení.

Na konci zastupitelstva, které se konalo 3. září, zazněla v bodě různé informace o trestním oznámení na dva bývalé zaměstnance městského úřadu. S obsahem trestního oznámení seznámil zastupitele starosta Martin Mrkos.

Podle textu trestního oznámení, které bylo podáno na Okresním státním zastupitelství ve Žďáru nad Sázavou, existuje podezření, že bývalý zaměstnanec úřadu měl ve svůj prospěch a ke škodě města upravovat vykazovanou docházku do zaměstnání. Na základě vyhodnocení elektronické docházky zaměstnanců

vzniklo podezření, že dochází u konkrétního zaměstnance ke změnám v evidenci odpracované doby, kdy tento zaměstnanec vždy ke konci měsíce upravil svoji docházku tak, aby mu tzv. nechyběla odpracovaná doba. Tímto postupem vznikala městu škoda, neboť byl hrazen plat v plné výši i za neodpracovanou dobu. Dotčený zaměstnanec byl s těmito skutečnostmi seznámen a byla mu poskytnuta možnost celou situaci vysvětlit. Předně odkazoval na chyby v elektronické evidenci docházky, případně vadný čip, následně však předložil listinu z roku 2012 podepsanou tehdejším tajemníkem, která mu umožňovala pracovat 10 hodin týdně z domova. Tato listina však budila podezření tím, že nebyla na úřadu archivována, a také tím, že pracovní řád ani zákoník z této doby práci z domu neumožňoval. Nehledě na to, že tato výsada měla být poskytnuta pouze jedinému pracovníkovi z celého úřadu, všichni ostatní zaměstnanci měli po-

vinnost konat řádně práci v sídle úřadu. Poté, co zmíněný zaměstnanec předložil stejnopis listiny, byl zadán znalecký posudek, který prokázal, že tato listina vznikla až v roce 2019.

Jak bylo popsáno shora, existují zde velice závažné skutečnosti podložené důkazy, zejména znaleckým posudkem o tom, že městu vznikla škoda, a to jak materiální - uhrazený plat za neodpracovanou dobu, tak i nemateriální spočívající v ohrožení dobré pověsti města a úřadu. Výsokí úředníci, zejména tajemník města, by měli být pro občany vzorem, a ne dle potřeby antedatovat důležité dokumenty. Představitelé města jsou vázani nejen zákonnou povinností péče řádného hospodáře, ale i svou odpovědností vůči občanům skrze demokratické volby, proto byla věc předložena orgánům činným v trestním řízení. Tyto orgány celou věc prošetřují, přičemž ze strany města jim bude poskytnuta maximální součinnost. (tml)

Bilanční rozhovor vedení města

Současné vedení města je v polovině aktuálního volebního období. Přinášíme vám rozhovor, ve kterém starosta Martin Mrkos (MM), místostarostka Ludmila Řezníčková (LR) a místostarosta Josef Klement (JK) hodnotí dosavadní kroky a vývoj města.

Jako tým se přes dva roky denně pohybujete v budově Městského úřadu. Co vnímáte jinak než na začátku volebního období respektive od začátku vašeho působení? Jak se změnil váš pohled na město?

MM: Můj pohled na město je dlouhodobě konzistentní. Město je živoucí organismus, má svoji dynamiku a svérázy, náš úkol je věci zlepšovat ve všech aspektech. Jsem velice rád za velmi pracovitou radu města, jsme skvělý tým. Mám dobrý pocit, až na pár výjimek, i z práce kolegů v zastupitelstvu.

LR: Za dva roky na Městském úřadě jsem změnila svůj pohled na jeho fungování. Jde o velký organismus, který je tvořen různorodými oblastmi. Můj pohled na město Žďár se nezměnil, považuji se za patriota, mám svoje město ráda, a proto jsem vlastně do této funkce šla. Jen vnímám citlivěji potřebné investice, nepořádek ve veřejném prostoru, vnímám víc život ve městě a jeho potřeby.

JK: Co se týká zkušeností, tak jsem měl před dvěma lety ve vedení města v porovnání s kolegy čtyřletý náskok. Ten se ale po několika málo měsících umazal. Stejně jako já před šesti lety načerpali jsme nové zkušenosti a poznatky, co práce pro město znamená. Zároveň jsme si i přes rozdělení jednotlivých oblastí našli čas k vzájemné pomoci a naslouchat si radám či podnětům u gescí svých kolegů. Zjistil jsem, že některé věci lze dělat rychleji, ale naopak některé záležitosti mají své nepřekročitelné lhůty a termíny. S tím se tak nějak pořád nedokáží srovnat.

Kam se naše město za poslední dva roky posunulo?

MM: Nevnímám to optikou dvou let, ale kontinuitou šestileté práce staronové koalice

Vedení města po dvou letech ve své funkci

Foto: archiv

a předchůdce Z. Navrátila. Pro rozvoj města je zásadní kontinuita, stabilita radnice a odvaha dělat věci nově spojená s odpovědností. Zkvalitnil se veřejný prostor a infrastruktura, dotáhly se rozpracované projekty, na desítkách nových se pracuje. Získáváme desítky milionů z dotací. Budu zároveň sebekritický. I přes posun jsme stále průměrné město a ambice je být výš. Perfektně fungující služby, přívětivost města a kvalitní veřejný prostor a životní prostředí, dobrý život pro každou generaci. To vyžaduje roky práce.

JK: Myslím si, že se město stále posunuje dál po mnoha stránkách – infrastruktura, služby, bydlení. Realizovaly se stavby, které jsme společně s bývalým starostou Navrátilem připravili do projektové dokumentace. Rozběhly se další nové projekty. Přes velké množství těchto projektů se podařila udržet výborná finanční stabilita a kondice města. Zrovna před týdnem město obdrželo certifikát ze vzdělávacího centra pro veřejnou správu, na což jsem jako garant financí hrdý, protože našemu městu bylo uděleno hodnocení v kategorii A.

Moody's rating A1

LR: Myslím, že došlo k obrovskému posunu zejména s ohledem na investiční akce, máme novou průmyslovou zónu, budujeme nová parkoviště, máme vyprojektované nové byty. Klademe velký důraz na životní prostředí, které je mým životním zaměřením. Do veřejného prostoru jsme vysadili množství stromů, máme zelené stěny a zelenou střechu. Hlídáme nakládání s vodami, zejména s dešťovými, které jsou často svedené do jednotné kanalizace. S vodou nakládáme jako s vzácným drahokamem.

V průběhu dvou uplynulých let se na úřadě vyměnilo několik vedoucích a dalších zaměstnanců. Jak vnímáte jejich přínos a myslíte, že město posunuli zase o kousek dál?

MM: Máte vizi a strategii, ale pak potřebujete tým, který s vámi půjde. Na úřadě je spousta pracovníků, férových lidí, za které dám ruku do ohně. Stejně tak lidé, kterým chybí angažovanější a proaktivní přístup. To je všude, platí, čím máte více tažných koní, tím lepší výsledky jsou. Obecně od vedoucích požaduji tah na bránu, invenci, samostatnost, zodpovědnost, vysoké pracovní nasazení. Potřebujeme lidi, kteří jsou psychologicky nastavení na spolupráci a orientování na úspěch, ne na to, jak to nejde. Lidé jsou buď součástí řešení, nebo problému. Nic mezi.

LR: Abychom mohli plnit všechny naše vize, museli jsme sáhnout k některým personálním změnám a teprve čas ukáže, jestli bylo naše rozhodnutí správné. Vnímám ale již teď zlepšenou komunikaci mezi jednotlivými odbory, spolupráce je to, co považuji za nejdůležitější. Musíme všichni táhnout za jeden provaz.

JK: Zaměstnanci přicházejí a odcházejí, je to přirozený jev nejen ve firmách, ale v úřadech či v jiných organizacích. Největší změna proběhla v systému plánování a realizace investic. V minulosti toto řešily 2 odbory a jedno oddělení. Byla s tím spojena řada problémů a komplikací. Proto vznikl odbor Strategického rozvoje a investic, který řeší projekty od začátku, od vizi a plánů, až po samotnou realizaci včetně hledání případných dotací. Celé dokončené dílo se pře-

dá odboru, který se podílí na správě a údržbě. Chceme, aby všechny organizační a personální změny vedly k efektivitě práce na městském úřadě.

Město se stále více posouvá směrem k dlouhodobě udržitelnému rozvoji v podobě modrozelené infrastruktury nebo průmyslové zóny, kde mají být provozy s vysokou přidanou hodnotou. Proč jste se tímto směrem vydali?

MM: Protože chceme, aby se zde žilo dobře všem generacím. Kvalifikovaná práce umožní vyšší výdělky a vyšší životní standard. Dobré životní prostředí je základ. Je to o našem zdraví, pohodě, přívětivosti města. Nota bene, je to reakce i na změnu klimatu. To, že letos více přišlo, neznamená, že problém neexistuje. Obecný narativ, že se každé nové generaci žije lépe než předchozí, padá. S tvrdými dopady změn klimatu se bude potýkat už generace dnešních dětí.

JK: Jsem rád, že se pan starosta tohoto tématu chopil a já mu v tom mohl být nápomocný. Z vlastní zkušenosti z minulého zaměstnání vím, že pokud existuje firma, kde hlavními nebo jedinými pracovními příležitostmi jsou zaměstnání ve skladech či u montážní linky, jsou tyto společnosti lehce přesunutelné tam, kde je levnější pracovní síla. Zatímco firmy, ve kterých je zároveň i vývoj, konstrukce nebo výzkum, jsou daleko stabilnější a dají prostor i pro vysokoškolsky vzdělané odborníky, aby našli ve městě své uplatnění.

LR: Vnímám to, že příroda sama již nedokáže eliminovat poškozování životního prostředí, proto se musíme těmto tématům intenzivně věnovat. Zasahujeme svými investicemi do životního cyklu mnoha živočichů a rostlin, a proto jsme se rozhodli zase naopak jim dát více prostoru jinde. Modrozelená infrastruktura je síť prvků, budovaných ve městech v harmonii s přírodou a to zejména s důrazem na zadržování vody. Máme nejen nekosené trávníky

Průmyslová zóna Jamská II

Foto: Matěj Papáček

Obnovená polní cesta u vetelských rybníků

Foto: archiv

pro hmyz a místa pro výsadbu stromů, ale budujeme tůň tam, kde je to možné. Vydáváme prameny zpět na povrch země. A mnoho dalšího.

32 hektarů květnatých luk

roky podařilo zrealizovat a na čem je třeba ještě pracovat?

MM: Nové cyklostezky, Nádražní ulice, dokončovaná průmyslová zóna, obnova Vodojemu, semaforů (nutno doladit), zelená střecha a modrozelené projekty, volnočasové centrum „vodárna“, vznik technických služeb, úklid města od reliktní minulosti, rekonstrukce majetku, komunitní projekty, stabilizace polikliniky atd. Příležitostí zůstává dopravní infrastruktura a bydlení, na tom intenzivně pracujeme.

LR: Není to o jednotlivci, ale o práci celého vedení města. Za nejdůležitější považuji to, že se shodujeme ve směřování města. Věcí se

podařilo mnoho, namátkou průmyslová zóna, vlastní technické služby, zprůhlednění zakázek, dobrá práce komisí, větší péče o místní části, kultivace veřejného prostoru, získávání mnoha dotací. Podařilo se za dva roky naplnit téměř celé programové prohlášení rady, mně osobně chybí ještě biotopové koupaliště, ale již máme studii na jeho případné umístění, takže věřím, že do konce volebního období bude.

JK: Mám radost, že vzniklo nové zázemí pro fotbal a tenis. Rovněž zrekonstruovaná vodárna pro skauty se povedla. Díky dotačním titulům se vybudovala síť cyklostezek. Pokračujeme v rozsáhlé rekonstrukci sítě na Vodojemu. Podařilo se zpracovat studii a koncepci, která řeší bytovou problematiku. Reálný finanční plán pro realizaci výstavby existuje. Pokud vše dobře dopadne, příští rok začneme znovu od roku 2004 stavět městské byty.

Ve Žďáře je stále těžké sehnat důstojné a zároveň dostupné bydlení pro mladé i staré lidi s nízkými příjmy. Jak řešíte otázku bydlení?

MM: Příští rok se začnou stavět městské byty. Jak byty, které přejdou později do osobního vlastnictví, tak byty nájemní, právě pro lidi, kteří jsou v životní fázi, kdy jejich sociální status jim neumožňuje bydlení vlastní. Měníme dále strategii v tom, že usilujeme u prodeje pozemků pro soukromou bytovou výstavbu o to, abychom část kupní ceny dostali v bytech. Každý městský byt navíc se počítá.

JK: Minulý měsíc jsme na semináři pro zastupitele představili projekty rozvoje bydlení ve městě. Pan starosta se věnoval firemnímu bydlení a já bydlení dostupnému. To znamená, že se pokoušíme doplnit bytový fond mės-

přiděleno 73 milionů na dotacích

ta pro občany z několika cílových skupin. Aktuálně se finalizuje projektová dokumentace pro bezmála 50 nových bytových jednotek. Jedna třetina bytů bude pro občany města, kteří nemají finanční prostředky na jednorázové pořízení bytu, ale dokáží na něj přispět a v průběhu 10 let městu byt splatit. Zbylé byty budou určeny na nájemní bydlení, kde bychom chtěli využít i státní dotace. Vedle toho jsme před dvěma lety zřídili Fond bydlení, který nám pomůže s financováním bytové výstavby.

LR: Otázka bydlení je jednou z priorit, kterou jsme se zabývali od začátku našeho volebního období. Budeme stavět byty se závazky a dostupné bydlení, které není jen sociální, ale i pro občany s nižšími příjmy jako samoživitele nebo starší občany, kteří ještě nechtějí využívat například domy s pečovatelskou službou nebo Dům pro seniory. Výstavbu bytů budeme podporovat i koncesní smlouvou s investorem, kdy město dá na výstavbu pozemek a dostane za to ve vystavěném domě byty dle dohody.

Letos byla dokončená první část Nádražní ulice, jejíž podoba vzešla z architektonické soutěže, a také proběhla další architektonická soutěž na východní část centra města. Osvědčily se tedy architektonické soutěže, a jaký mají podle vás přínos?

MM: Soutěž je jeden z nástrojů, jak realizovat funkční, soudobé, estetické projekty. Má své výhody a nevýhody, jsou však i další cesty. Společný jmenovatel je vytvořit kvalitní projekt. Nejsem tak bohaté město, abychom si mohli dovolit nekvalitní realizace. Dobrá architektura není jen o tom, jestli se něco líbí nebo ne. Je hlavně o demografii, ekonomice místa, kvalitě života, funkčnosti.

LR: Podle mě je tohle jediná cesta, která veřejnému prostoru dá to nejlepší, co lze. Soutěž nabídne několik řešení, jedno lepší než druhé, to mohu jako laik v oblasti architektury potvrdit. Odborná komise pak rozhodne nejen ze znalostí v oboru, ale i ze znalosti místních poměrů.

JK: Myslím si, že občané mohou na příkladu zrekonstruované první části Nádražní ulice vidět, že se tento projekt vybraný v architekto-

Martin Mrkos ve svém volném čase cestuje

Foto: archiv

nické soutěži vyplatil, protože je velmi zdařilý. Příští rok je v plánu pokračovat v rekonstrukci Nádražní ulice v části pěší zóny. Občané mohou poznat další rozměr celé studie Nádražní ulice. Vše je totiž řešeno komplexně a vše do sebe navazuje. Tato stavba zde není jen na pár let, a proto je třeba postupovat systematicky a za spolupráce odborníků, architektů.

Jaké máte plány do konce volebního období? A jaké do konce letošního roku? Co je pro vás nyní prioritou?

MM: Do konce roku je to dokončení průmyslové zóny a připravit rozpočet a projekty na další rok. Do konce období pak obchvat v úseku Brněnská-Jihlavská a místní propojky. Zkrotit reklamní smog. Vysázet stovky stromů, zadržovat vodu, zlepšit biodiverzitu. Umožnit rozvoj bydlení výstavbou městských, firemních a developerských bytů. Dopřipravit lokality na výstavbu rodinných domů. Douklizet město od reliktního socialismu. Dokončit Alzheimercentrum. Pokračo-

vat v Nádražní ulici, park na Farčatech, dokončit Vodojem, nezapomínat na místní části.

JK: Jelikož jsem získal mandát senátora, vzdávám se funkce místostarosty města. Nevidím prostor pro výkon několika uvolněných pozic. Mojí prioritou je předat práci nové místostarostce, aby byla zachována kontinuita. K tomuto předání bohužel od minulých uvolněných v roce 2014 nedošlo. Dobře vím, jak je toto sdílení a předání zkušeností důležité.

50 odstraněných zbytečných sloupů

LR: Moje plány jsou jednoznačně takové, abychom dále spolupracovali na co nejlepším životním prostředí, protože to, co člověk dokáže poškodit, si mnoho lidí ani neuvědomuje. Ráda bych vysazovala stále větší počet stromů, a to nejen v parcích, ale i do ulic města, protože všichni víme, že strom je nejlepší čistírnou vzduchu a nejlepší klimatizace. Ráda bych pokročila v jednáních, co s odpady, protože se blíží absolutní zákaz skládkování. Chtěla bych samozřejmě pro Žďárský koupaliště, to mi tady palčivě chybí. Ráda bych pokračovala v čištění veřejného prostoru a jeho kultivaci, protože někde máme ve městě zapomenuté krásy jako třeba na Stalingradě obnovení náměstí s jeho kašnou. Uvidíme, co ještě zvládneme.

632 vysázených stromů v roce 2019

Změnila vás osobně veřejná funkce? V čem se řízení města liší od vašich předchozích pracovních pozic? Jak se za poslední roky změnil váš život?

MM: To ať hodnotí ostatní. Moc tyhle otázky neřeším. Práci starosty beru jako práci, která má

smysl, protože můžete pozitivně ovlivnit místo, kde žijete. S trochou nadsázky, všichni jsme sousedé, jsme relativně malé město, tak vidíte úspěchy i chyby vaší práce hned. Pozici starosty vnímám jako pozici manažerskou – rozhodovat, řídit, řešit problémy. A lidrovskou. Nabízet víze a udávat cestu a směr k jejich naplnění. Důležité je taky umět se učit z chyb. Děláme je všichni, já určitě.

LR: Ráda bych především řekla, že jsem jenom člověk. Snad jsem se nezměnila, snad jsem stále taková, která chce pomáhat lidem a vrátit společnosti něco z toho, co jí společnost dala na vzdělání a formování osobnosti. S tím jsem do téhle práce šla. Chybí mi čas. Mám dvě vnučky a jednoho čerstvého vnoučka a mrzí mě, že nejsem ta klasická hlídácká babička. Chtěla bych poděkovat svému manželovi, který je pro mě oporou a často mě pozitivně naladí a dá mi sílu pokračovat dál se stejnou chutí jako na začátku.

JK: Doufám, že mě moje funkce nijak nezměnila a že ani žádná další nijak nezmění. To musí posoudit moji blízcí. Přistupuji k práci pro město jako ke každé jiné. Vykonával jsem ji zodpovědně, a jak nejlépe jsem uměl. Právě přichází zkušenosti z komerčního sektoru a poslední dva roky v pozici projektového manažera v dynamické oblasti automobilového průmyslu mi v tom pomáhají.

Co vás potěšilo v uplynulém roce a na co se těšíte v roce 2021?

MM: Těším se z toho, že jsem zdravý, cítím se mladý, dělám zajímavou práci a mám skvělého syna. Žiji v zemi, kde sice není zdaleka vše ideál, ale pořád se tu máme i přes současný lockdown relativně hezky. Když se narodím jako žebrák v Bangladéši, jakou mám perspektivu? Jsem za to vděčný, a tak se to skrz práci starosty snažím vrátit, zlepšovat život ve Žďáře. Nezapomínat na to, že jsou mezi námi lidé, kteří jsou staří, nemocní, mají nějaké trápení. A proto žádá drobnost, která se ve městě podaří a něco lepší, má smysl, pomůže.

JK: V letošním roce mě kromě zrealizovaných projektů potěšilo i to, že se podařilo zahájit stavbu domova se zvláštním režimem pro občany s Alzheimerovou chorobou či jinými formami postižení. O tento projekt usilují už čtvrtým rokem. Nakonec se podařilo iniciovat Kraj Vysočina a zhotovitele k realizaci. V poslední řadě mě potěšila přízeň voličů v senátních volbách. Jsem rád, že jsem dostal silný mandát pro práci pro město a okres, na kterou se těším.

LR: Potěšilo mě to, že mnoho lidí pozitivně reaguje na naši práci. Je to náboj, který nám dává sílu k intenzivní práci pro všechny občany. Potěšilo mě také to, že jsme dokázali obnovit technické služby, alespoň částečně, protože mít vlastní společnost je pro město vždycky lepší. V příštím roce se opravdu těším na to, že se snad zlepší situace ohledně proticovidových opatření, že snad dokážeme porazit svoji ukázněnost a vůli něco, co tady nebylo mnoho desetiletí. Držme si palce.

Ludmila Řezníčková při otevření Nádražní ulice

Foto: Matěj Papáček

V letošních senátních volbách zvítězil místostarosta Josef Klement a půjde zastupovat náš okres do Senátu České republiky. Protože vedení města opouští po šesti letech působení, připravili jsme pro něj pár speciálních otázek.

Vy jste ve vedení města již šestým rokem. Jak hodnotíte Vaše působení a proměnu města za toto období?

Nerad hodnotím sebe, to musí posoudit občané města. Přiznám se, že jsem se snažil s pokorou přijmout výsledek komunálních voleb v roce 2018, kdy jsem ve městě obdržel nejvíce preferenčních hlasů. Je to svým způsobem zpětná vazba od občanů města. Myslím si, že jsem se vedení města vždy snažil pracovat poctivě, a doufám, že výsledky mé práce byly pro občany a město přínosem, a budu usilovat, aby byly i do budoucna.

Jak se chcete dál ve městě angažovat?

S největší pravděpodobností budu v senátu pracovat ve Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Proto bych rád pro město pracoval z pozice neuvolněného radního s kompetencí školství. V této oblasti je ještě spousta práce. Pokud budu mít od občanů města silný mandát, budu na rozvoji města pracovat stále.

Je něco, o čem víte, že Vám bude na práci místostarosty chybět?

Práce místostarosty z uvolněné funkce sebou nesla i potřebný čas pro intenzivní práci a kontakt s občany na kontrolních dnech, diskusích, setkáních, veřejných projednáních. Toho času bude méně, protože ho budu muset podělit pro celý okres, za který mám senátní mandát. Rozhodně si ale ten čas chci najít, abych neztratil kontakt se svými spoluobčany a byl jim nablízku.

Vizualizace architektonické soutěže Potenciál města Žďár

Vizualizace

Josef Klement na cyklovýletě na Šumavě

Foto: archiv

První turistická sezóna TIC města ve Staré radnici

Od otevření Turistického informačního centra (dále jen TIC) 11. května do září navštívilo TIC 5 708 návštěvníků. Z nich bylo 4 713 tuzemských turistů převážně ze severu Čech a Moravy, 942 Žďáráků, 51 turistů z evropských zemí, z toho 22 Slováků a 2 Američané.

Z tištěných propagačních materiálů města a regionu byl největší zájem o nový materiál Putování za sochami Michala Olšiaka po Koruně Vysočiny. Mnozí návštěvníci si místo množství tištěných materiálů nainstalovali přímo v TIC mobilní aplikaci průvodce města a kladně hodnotili jeho aktuální obsah a možnost navigace k jednotlivým cílům.

Někteří návštěvníci s povděkem využili veřejně přístupný internet, možnost tisku, kopírování a půjčovnu dvou jízdních kol. V Malé galerii Staré radnice, vstupním prostorem TIC, byla instalována obrazovka s upoutávkami na turistické cíle ve městě a pořádané akce.

V prodeji suvenýrů se potvrzuje, že Češi jsou národem sběratelů, neboť nejprodávanejší jsou turistické vizitky a známky. Díky Igráckovu koutku byl značný zájem o Igrácky s rouškou a možnost dekorace vlastního Igráčka. Turisté kupovali i regionální pochutiny jako preclíčky, pivo Santiho hvězda, medovinu a suvenýry, hlavně síťovku a nožik Žďárský kapr.

Nyní je nejžádanější ústní štít firmy

Turistické informační centrum na Staré radnici

Foto: archiv

EFKOkarton, publikace Žďárský uličník I a nově je v nabídce turistická mapa Putování Žďárskem na kole a pexeso se sochami M. Olšiaka.

Věříme, že i žďárští budou mít důvod k návštěvě svého TIC. Šest dnů v týdnu od října do května a denně od června do září jsou zde k zakoupení:

- vstupenky do Kina Vysočina, na koncerty a kulturní akce pořádané příspěvkovou organizací Kultura Žďár (platba hotově nebo kartou)
- vstupenky v rámci prodejní sítě Ticket-Portal (platba pouze hotově)
- žďárské pochutiny a suvenýry pro vaše přátele v ČR i zahraničí (platba hotově nebo kartou).

Aktuality centra můžete sledovat na **facebook.com/ticzdarnadsazavou**. Informace vám poskytneme rovněž na telefonu **566 628 539**.

Václav Košťál
pracovník TIC

Ztráty a nálezy

Finanční odbor městského úřadu oznamuje, že na ztráty a nálezy byly v období od 17. září 2020 do 20. října 2020 předány následující nálezy, u kterých není znám jejich majitel.

Ztraceno	Nalezeno
Jízdní kolo	u stezky
Ovládací zařízení k TV	v parku
Penál + psací potřeby	ul. Nábřežní
Hodinky	u Pily
Svazek klíčů	ul. Jihlavská
Mobilní telefon	Libušín
1 ks klíč	parkoviště před MěÚ

Bližší informace Vám poskytne Alena Benešová
Tel. č. 566 688 146,
E-mail alena.benesova@zdarns.cz
nebo osobně v kanceláři finančního odboru.

(red)

(red)

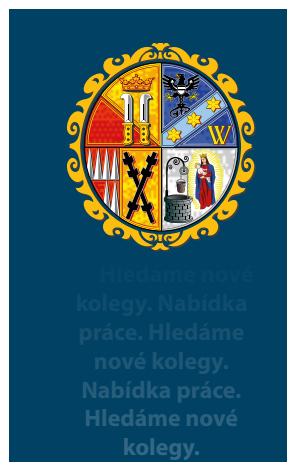
V MHD se dá platit platební kartou

Jízdenky v městské hromadné dopravě je možné zaplatit platební kartou. Novinku zavedl dopravce od začátku října.

Žďárská MHD nově nabízí vedle platby hotovostí a kartou ZDAR možnost zaplatit klasickou platební kartou jako v obchodě. Díky nákladům spojeným s platbami kartou se ale jízdenka drobně prodraží. Místo 14 korun hotově zaplatíte za obyčejné jízdné 15 korun kartou.

Přehled cen jízdného:

Obyčejné jízdné	platební kartou/hotově/kartou	ZDAR: 15/14/10 Kč
24-hodinové jízdné	platební kartou/hotově/kartou	ZDAR: 41,5/40/40 Kč

Aktuální nabídka zaměstnání

Hledáte práci a chcete pracovat pro Město Žďár nad Sázavou?

Tak neváhejte a ozvěte se nám.

Více o aktuálně nabízených pracovních pozicích naleznete na webu města www.zdarns.cz/mestsky-urad/nabidka-zamestnani

Referent/ka odboru strategického rozvoje a investic - investiční technik a správce zeleně

Výkon souhrnné činnosti při zajišťování výkonu agendy investic a správy zeleně. Pracovní poměr na dobu určitou (zástup za mateřskou a rodičovskou dovolenou – nejpozději do března 2023) s předpokládaným nástupem leden - únor 2021. Podrobné informace k pracovnímu místu podá Mgr. Adam Joura, vedoucí odboru strategického rozvoje a investic, tel. 566 688 190, e-mail: adam.joura@zdarns.cz
Příhlášky doručte do 31. listopadu 2020 do 12:00 na adresu: Městský úřad Žďár nad Sázavou - sekretariát starosty, Žižkova 227/1, 591 01 Žďár nad Sázavou. Na obálku uveďte „Výběrové řízení – investiční technik a správce zeleně“

Rozhovor: Otuzování pro zdraví, ale s rozumem

Obnovení vánoční tradice v otužování

Foto: archiv

Pro listopadové vydání Žďárského zpravodaje jsme připravili rozhovor s Vojtěchem Drdlou ze skupiny Otuzilci Žďár nad Sázavou. O čem je otužování a kde můžete žďárské otuzilce potkat?

Jakou má otužování na Vysočině/ve Žďáře tradici? Myslíte si, že díky počasí na Vysočině jsou zdejší lidé houževnatější?

Tradice otužování v České republice je dlouholetá. Před dvěma tisíci let slavný keltský druid Gordán konal při slavnostech zimního slunovratu rituální koupele ve Vltavě k oslavě keltských bohů Nechtana a Belisamy. Na Vysočině podle dostupných materiálů a pamětníků sahá historie organizovaného otužování na počátek 70. let. Ve Žďáře se v letech 1972 – 1983 scházela každou neděli skupinka cca 15 otuzilců na Pílské nádrži. Otuzilci rovněž plavali pravidelně pro veřejnost na Nový rok u jezu u vodárny. Podle dochovaných materiálů se i žďárští otuzilci účastnili závodů zimního plavání. Naposledy v roce 1983/84, kdy porazili Spartak Jihlavu.

Jak funguje vaše otuzilecká skupina/spolek? Máte nějaké pravidelné srazy, kam mohou například přijít noví zájemci?

Jsme členy České otuzilecké unie a za tento klub plaveme Český pohár zimního plavání. Před třemi lety jsme se rozhodli oživit po 35 letech tradici Novoročního plavání u jezu a při té příležitosti vznikla skupina Otuzilci Žďár nad Sázavou. Naši vizí je propojit jednotlivé lidi, kteří se ve Žďáře otužují, a pomoci novým zájemcům s otužováním. Člověk by neměl z bezpečnostních důvodů chodit do vody sám.*

Každý rok se o Vánocích scházíte na Farských humnech u skautské vodárny.

Máte to v plánu i letos? Účastníte se i jiných akcí?

Naše akce postupně dostaly jiný rozměr, nejde jen o samotné otužování, ale i podporu organizací, které pomáhají potřebným. Letošní, třetí ročník, Oživení tradice otužování ve Žďáře 26. prosince 2020 budeme plavat na podporu organizace Popálky o.p.s. Při oslovení "Popálek" jsme nakonec zjistili, že tatínek zakladatelky, pan Pospíšil, v 70. letech právě vedl žďárské otuzilce. Plány na letošní rok byly velké, ale bohužel zasahuje vyšší moc. Na letošní ročník máme za podpory města domluvený pro příchod diváky svařák, jehož zakoupením právě diváci přispějí do započtených kasiček organizaci Popálky. Nejen pro diváky bude k dispozici stanová sauna a cedrová vířivka. Uvidíme, jaká bude na konec letos o Vánocích situace. V letošním specifickém roce se nám podařilo pár akcí uspořádat. V březnu jsme stihli uspořádat historicky první MS Winter Swim Biathlonu kde se místo běhu na lyžích plave. Letní verzi jsme v červnu na Velkém Dářku zaměřili na podporu Aliance žen s rakovinou prsu. Ve veřejné sbírce jsme vybrali 21 976 Kč. Bohužel další společnou akci s naším partnerem Born To Swim na podporu aliance „Plaveme prsa“, která měla proběhnout na žďárském bazénu 10. října 2020, jsme už museli zrušit.

Z otužování se v posledních letech stává tak trochu trend. Pociťujete i vy větší zájem mezi Žďáráky?

Před třemi lety jsme u jezu plavali čtyři, vloni nás bylo sedmnáct. Letos je vzestup otužování obrovský. Žďár je zřejmě specifický, přijde nám, že se Žďáráci spíše otužují individuálně. Víme o několika skupinkách dvou tří lidí, kteří se chodí otužovat, ale na

našich trénincích se scházíme v počtu kolem 5-6 lidí.

Co je vlastně na otužování tak zdravého? Jednoduše řečeno – proč to děláte?

Otužováním si člověk fantasticky posílí imunitu. Samozřejmě i nás občas skolí nějaká viróza, ale jedná se o lehký a rychlý průběh, kdy jsme během dvou tří dnů již v pohodě. Při otužování se vyplavují endorfiny, takže člověk má skvělou, pozitivní náladu a je nabitý energií. Dalším benefitem otužování je to, že poznáváme spoustu nových lidí, získáváme nové přátele.

Co dalšího s otužováním souvisí (myšleno strava, sport atd.)? Je to spíš zábava nebo životní styl?

Toto je velmi individuální. Nepatříme k extrémistům a k otužování jsme se dostali tak nějak přirozeně. Jezdíme na závody, pravidelně trénujeme, ale i v tomto plaveckém sportu jsou karty dávnou rozdány. Pokud jako amatérský plavec soutěžíte s bývalými dálkoplavci, víte, že na té pomyslné bedně stát nebudete. Jde spíš o posouvání individuálních výkonů a máte vždy radost z toho, když všichni doplavou v pořádku. Na závodech se setkáváme s přáteli, podnikáme společné akce. Takže se zde kloubí jak zábava, tak i sport. Samozřejmě mezi otuzilci najdete spoustu lidí, kteří si striktně drží linii, tvrdě trénují. Jinak totiž nejde přeplavat kanál La Manche. To vše dělají při práci a za své peníze, případně ty, které si sami od sponzorů seženou.

Vnímáte nějaká rizika v otužování? Je něco, co by začátečník měl vědět?

Přijde mi, že se teď při velkém zájmu médií a celebrit o otužování zapomíná na to, že jde o poměrně extrémní činnost, případně sport. Spousta lidí jde do vody kvůli selfie nebo aby se mohli přátelům v létě pochlubit fotkou z vany ledem ochlazené vody do minusových teplot. Co by měl začátečník vědět? Úplným základem je nechodit do vody sám, nebo mít aspoň někoho na břehu. My i doporučujeme si každý rok udělat sportovní prohlídku. V rámci Českého poháru zimního plavání ji máme povinnou. Úplně nejdůležitější je vnímat své tělo.

Aktuálně máme listopad, pokud by někdo chtěl ještě letos s otužováním začít, je správná doba nebo je už pozdě?

Ríká se, že nejlepším začátkem je se nepřestat v létě koupat a tím, jak se voda ochlazuje, se člověk otužuje. Spousta našich kolegů začínala v listopadu a prosinci. Nejlepší je si najít zkušeného partáka otuzilce či otuzileckou skupinu přijít na společný trénink.

Děkuji za rozhovor.

Matěj Papáček

Anketa pro zastupitele města

V listopadovém čísle Žďárského zpravodaje jsme se zeptali zastupitelů na další anketní otázku. Tento měsíc jsme se zastupitelů zeptali: **Na podzim probíhá ve městě rozsáhlá výsadba stromů a na jaře bude pokračovat. Jak je podle vás důležitá zeleň ve veřejném prostoru a jak je na tom se zelení Žďár?** Stejný prostor na stránkách Žďárského zpravodaje dostal vždy jeden zástupce z každé politické strany nebo uskupení, které jsou zastoupeny v zastupitelstvu města Žďáru nad Sázavou. Do uzávěrky aktuálního vydání zpravodaje přišly následující příspěvky.

Petr Stoček
zastupitel
KSČM a SPOZ

Je potěšitelné, že rozsáhlá výsadba stromů probíhá i na podzim, o to více zbyde času na do-sazení dřevin na jaře, je vidět, že i v této oblasti jsou akční zahradní architekti. Jinak je zcela samozřejmé, že zeleň v intravilánu města má nezastupitelnou roli. Na toto téma byla řečena spousta vizí a slibů, popsáno bylo hodně papíru, takže všichni vědí, co je potřeba. Stávající výsledky tomu ale neodpovídají. Nově otevřená Nádražní ulice je sice architektonicky povedená, ale zele-

ně je tam žalostně málo, nově vysazené stromy tak tak nahrazují původní a bude ještě řadu let trvat, než rozkošatí, žádná jiná nová zeleň už tam není. Z náměstí byly odstraněny betonové květináče, které měly alespoň trochu zeleně, nahrazeny byly jen lavičkami. Deficit zeleně v centru města „zelená“ střecha na krčku mezi budovami polikliniky, která nahradí zcela bezúdržbový prvek architektury, určitě nezachrání.

velmi důležité mít dostatek stromů všude, kde je to jen trochu možné, a stromy tam vysazujeme. Pro žďárské ulice se podařilo získat dotaci na výsadbu ucelených alejí. Díky novým městským technickým službám se péče o zeleň zlepšila o několik tříd. Nově vysazeným stromům se tak dostane dobrá péče nejen v čase výsadby, ale i následně při každoroční péči. Nabízíme i možnost našim občanům zapojit se do sázení našich společných stromů.

kliniky první zelenou střechu, obnovujeme aleje u polních cest, vybrané zdi a štíty pomalu pokrývají popínavky. Zeleň je jeden z důležitých dílů pro naplnění vize, aby Žďár byl zdravé a ekologické město. Pro mě osobně jsou zeleň a modrozelené projekty (voda, biodiverzita, krajina) jedna z priorit. V tomto se ztotožňuji s myšlenkou zakladatele moderního urbanismu Le Corbusierem - z každého bytu vidět oblohu a stromy.

nikoli jen jako doplněk architektury. Vytvářet posezení pro starší občany, pro maminky s dětmi. A zamyslet se nad zřízením ostrůvků zeleně v bezprostředním okolí sídlišť jako místem setkávání a pohody. Zeleň je jistě vnímána pozitivně, ale neumíme s ní žít, jen ji denně mýjíme.

zeleň skončilo neslavně travou zarostlým městem a zanedbáním údržby ostatní zeleně. Návrat k původní firmě na sečení trávy pana Řádka po 2 letech trápení obyvatel a výpověď firmě PURUM zaměstnávající místostarostku, ale nestarající se o zeleň, je příslibem, že Žďár bude znova Zeleným Městem, kterému budou návštěvníci zeleně a její údržbu závidět. Snad...

např. ulice Nádražní a pěší zóny. Velmi důležitá je řeka Sázava se svým okolím, která tvoří „zelenou páteř města“. Prioritou zůstává dobudování parku na Farčatech a péče o řeku. Umístění dalších vodních prvků a zeleně nejen v centru města, ale i na sídlišťích a v průmyslové zóně, považuji za cestu správným směrem. Zásadní význam v udržování příjemného klimatu pak hrají zdravé městské lesy a vodní plochy.

Ludmila Řezníčková
zastupitelka
ANO 2011

Strom je jeden z nejdůležitějších ekosystémů, který se nachází na naší zemi. Je domovem pro mnoho živočichů, dokáže zachytit obrovské množství prachových částic, je to čistička vzduchu a nejlepší klimatizace. Některé z ulic jsou v letních vedrech velmi rozpálené. Stromy napomáhají tomu, aby se v přehřátém městě vyrovnávaly teploty. Pod korunou stromu je přibližně o 4°C méně v horkém a o 2°C více v chladném počasí. Z těchto důvodů je pro nás

Zezeň má ve veřejném prostoru význam naprosto zásadní. Předurčuje přívětivost městského prostředí a kvalitu života. Působí příznivě na naši psychiku a zdraví, uklidňuje, cítíme se díky ní příjemně. V létě ochlazuje a dělá potřebný stín, zadržuje vodu. Proto sázíme stromy, letos a příští rok vysázíme stovky stromů ve městě i v krajině, např. na Farčatech a širším centru města, v zámku a mnoha dalších lokalitách. Máme na krčku poli-

Nikdo nemůže říci, že máme zeleně málo, mnozí návštěvníci města to obdivují, ale může být i více. Určitě jsou místa, kde by zeleň prostředí zlepšila. Všimli jste si, jak málo je zeleně u obchodních center? A to nakreslena v původních plánech byla, ale jaksi odchází, nedoplňuje se a podobně. Zeleň se musí obnovovat, ale měla by mít i určitou funkci,

Žďár byl a bude městem zeleně, kterou nám návštěvníci města vždycky záviděli. V roce 2016 byla vyměněna žďárská firma, která se starala o zeleň jako celek, a po rozdělení na sečení a zbývající údržbu zeleně nahrazena levnou pražskou firmou na sečení a firmou, ve které byla zaměstnána tehdejší radní a současná místostarostka Řezníčková (ANO). Slibované a proklamované zvýšení kvality a odbornosti údržby

I když je Žďár vzhledem ke své poloze a nadmořské výšce městem v přírodě, je zeleň na jeho území (ve všech svých podobách) a péče o ni nesmírně důležitá. Mnohé „zelené“ věci jsou součástí programového prohlášení městské rady. Na základě zpracovaného pasportu městské zeleně dochází postupně k její revitalizaci i nové výsadbě. Začínáme s programem obnovy městských alejí. Na zeleň je pamatováno i při rekonstrukcích,

Martin Mrkos
zastupitel
ŽŽM

Zezeň má ve veřejném prostoru význam naprosto zásadní. Předurčuje přívětivost městského prostředí a kvalitu života. Působí příznivě na naši psychiku a zdraví, uklidňuje, cítíme se díky ní příjemně. V létě ochlazuje a dělá potřebný stín, zadržuje vodu. Proto sázíme stromy, letos a příští rok vysázíme stovky stromů ve městě i v krajině, např. na Farčatech a širším centru města, v zámku a mnoha dalších lokalitách. Máme na krčku poli-

Dagmar Zvěřinová
zastupitelka
ČSSD

Nikdo nemůže říci, že máme zeleně málo, mnozí návštěvníci města to obdivují, ale může být i více. Určitě jsou místa, kde by zeleň prostředí zlepšila. Všimli jste si, jak málo je zeleně u obchodních center? A to nakreslena v původních plánech byla, ale jaksi odchází, nedoplňuje se a podobně. Zeleň se musí obnovovat, ale měla by mít i určitou funkci,

Miloslava Brychtová
zastupitelka
Změna 2018

Žďár byl a bude městem zeleně, kterou nám návštěvníci města vždycky záviděli. V roce 2016 byla vyměněna žďárská firma, která se starala o zeleň jako celek, a po rozdělení na sečení a zbývající údržbu zeleně nahrazena levnou pražskou firmou na sečení a firmou, ve které byla zaměstnána tehdejší radní a současná místostarostka Řezníčková (ANO). Slibované a proklamované zvýšení kvality a odbornosti údržby

Jan Mokříš
zastupitel
ODS

I když je Žďár vzhledem ke své poloze a nadmořské výšce městem v přírodě, je zeleň na jeho území (ve všech svých podobách) a péče o ni nesmírně důležitá. Mnohé „zelené“ věci jsou součástí programového prohlášení městské rady. Na základě zpracovaného pasportu městské zeleně dochází postupně k její revitalizaci i nové výsadbě. Začínáme s programem obnovy městských alejí. Na zeleň je pamatováno i při rekonstrukcích,

Zbyněk Vitr
zastupitel
KDU-ČSL

„Ukryvá se malé dítě do bezdrátové sítě,“ zpívá Pavel Helan o chlapci v koruně stromu. Sedíme teď asi všichni doma v karanténě u internetů, televizí a mobilů. Jenže ta pravá bezdrátová síť, kterou potřebujeme k životu, je síť přírody, rostlin a živočichů, vody a čistého vzduchu, vzájemných mezilidských vztahů. „Analýza problémů životního prostředí je neoddělitelná od analýzy lidských, rodinných, pracovních a městských kontextů a od

vztahu každého člověka k sobě samému,“ píše papež František v encyklice Laudato si. Jsem proto velice rád, že naše město zřetelně deklaruje péči o zeleň, stromy, lesy, vodní zdroje, ale také třeba zelené střechy, aleje nebo polní cesty jako svou prioritu. O tom, zda se nám tyto těžko začítovatelné „investice“ jednou vrátí, rozhodne především to, zda o ně budeme pravidelně pečovat a udržívat je dlouhodobě v dobrém stavu.

Tomáš Augustýn
zastupitel
TOP 09 a Svobodní

Ač se to mnohým nezdá, zeleně má Žďár opravdu hodně. Je důležitá její funkce estetická a environmentální – pomáhá zadržovat vodu, snižuje teplotu, vyrábí kyslík. V posledních letech se ve Žďáře udělal kus skvělé práce. Probíhá výsadba stromů, založily se květnaté louky, vznikají zelené střechy atd. I při rekonstrukci Nádražní ulice se myslelo na hospodaření s vodou, kdy dešťová voda není odváděna

prýč, ale je využita k závlaze stromů. Takovéto principy by měly být požadavkem města u každé stavby. Třeba obchvat měl být již při své výstavbě osázen po celé délce stromy. Nejvíce ze všeho mě těší obnova starých polních cest, které rozdělují velké lány vhodně vysazeným stromovým řadám. Práce se zelení jde správným směrem a budu dělat vše pro to, aby tomu tak bylo i v dalších letech.

Slova zastupitelů

Žďárský zpravodaj nabízí všem zastupitelům možnost publikovat v rubrice Slova zastupitelů. Jedná se o osobní názory zastupitelů, nikoli Města Žďáru nad Sázavou. Do uzávěrky listopadového čísla nám přišly následující příspěvky.

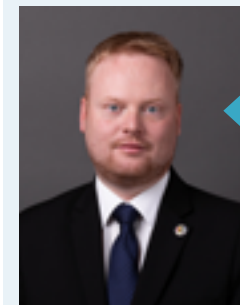
Vladimír Novotný
zastupitel
ČSSD

Smrdí, smrdí, smrdí

Průchod některými žďárskými ulicemi začíná být jen pro silné žaludky a začínáte přemýšlet nejen o nasazení roušky, ale i plynové masky. Příčina? Nový výstřel naší radnice. Vyvážení popelnic v některých lo-

kalitách jedenkrát za čtrnáct dní. Když se kolega Voráček na posledním zastupitelstvu ptal, proč věc nikdo předem s nikým neprojednal, kde jsou jasné argumenty pro a proti a proč je nutné systém zkoušet právě nyní při doznívajícím letním počasí, tak se mu dostalo překvapující odpovědi. No prostě to zkoušíme, když se to nebude líbit, tak to třeba zase změníme nebo zdrazíme svoz odpadu. Maso a kosti patří do biopopelnice, tak možná ušetříme padesát tisíc a nezdrazíme. Kolega Voráček se ohradil, že právě maso a kosti do biopopelnice nepatří. Další debatu doporučuji pustit si ze záznamu na webu města v bodě různé. Stojí to za to. Nechceme polemizovat, zda je takový vývoz účelný

a nebude znamenat negativní změnu chování lidí v třídění odpadů. Ale chceme upozornit na zmatené zavádění nového opatření, bez diskuze a v absolutně nevhodnou dobu, kdy problémové řešení odnášejí jenom lidé v dotčených lokalitách. Pokud byla účelem opravdu jenom úspora padesáti tisíc korun, tak doporučujeme zvážit všechny chystané architektonické soutěže na kdejaký chodník, převést je na normální výběrová řízení a ušetřit statisíce právě na novou organizaci a propagaci třídění odpadů. A potom se nemusíme překvapovat neúčelným vývozem odpadu nebo řízením dopravy ve městě.

Radek Zlesák
zastupitel
ANO 2011

Po každé bouři vyjde slunce

Letopočet 2020 se do historie naší země zapisuje jako jeden z nejtěžších roků v novodobé historii. V těchto dnech pro-

žíváme noční mŕu, která by pro nás ještě před rokem byla nepředstavitelná. Následky této situace pociťuje každý z nás. COVIDová krize bude mít dopad i na příjmy městského rozpočtu, kdy lze očekávat výraznější snížení daňových, ale částečně i kapitálových příjmů. Naštěstí máme za sebou několik velmi úspěšných let, kdy příjmy města ročně rostly přibližně o 10 %. Podařilo se zrealizovat mnoho projektů vč. velkých strategických, jako je výstavba II. etapy průmyslové zóny, která napomůže k větší rozmanitosti pracovního trhu v našem městě.

Město pro příští rok bude muset vel-

mi zvažovat vynaložení každé koruny. Je třeba omezit provozní výdaje a podpořit co nejvíce investic. Dále je důležité zachovat podporu sportovní, sociální, kulturní a volnočasové činnosti, která je mnohdy založena na obětavé práci mnoha nadšenců. Pokud by se přetrhaly tyto vazby, trvalo by mnoho let, než se obnoví, a naše společnost by tak přišla o mnoho dobrého.

Po každé bouři ale vyjde slunce, pročistí se vzduch a lépe se dýchá. To je jistota, kterou máme před sebou, i když současná situace nás bude ještě pár měsíců trápit.

Konopné drogy mezi náctiletými

Mladiství, ale i dospělí nejčastěji užívají konopí pro jeho psychoaktivní účinky, mnohdy však rizika vnímají jako vedlejší, nebo mají pocit, že se jich daná rizika netýkají.

Mezi nejčastěji zmiňované komplikace patří zdravotní, sociální nebo finanční problémy. Zhoršení rodinných a partnerských vztahů, problémy se soustředěním, motivací, pasivitou, náladovostí, které se odrážejí na školním nebo pracovním výkonu. Podstatným rizikem je také rozvoj závislosti. Užívání konopných drog může být také spouštěčem rozvoje psychotických poruch, toxických psychóz a poruch nálad (především úzkostí a depresí). Kuřáci konopí se také vystavují stejným rizikům jako kuřáci tabáku: onemocnění dýchacích cest, plíc a riziku vzniku rakoviny.

Otázkou zůstává, jaké motivy člověka k užívání konopí vedou. Často je to tím, že mladý člověk drogou nahrazuje něco, co mu jinak v jeho životě chybí. Případně má obtíže se zvládnutím některých situací či stavů. Jednodušší možností pro daného jedince, jak se s těmito situacemi vyrovnat,

je odpoutání se za pomoci konopí. Stejně však, jako u jiných drog, začnou časem převažovat negativní stránky užívání a obtíže jsou ještě větší než na počátku.

U náctiletého, který začne užívat konopí, je potřeba kombinovat podporu a nastavení hranic. Na jedné straně by se měl rodič jasně vymezit proti užívání konopí, na druhé straně by měl přemýšlet a hledat možnosti, jak svému dítěti pomoci, aby nemusel problémy řešit právě touto cestou. Mohou se bavit o tom, co ho tíží, jak se vypořádat se stresem, naštváním, frustrací, atd. A pokud se nedaří, tak se nebát využít odbornou pomoc. To totiž není hanba, ale naopak odpovědný přístup rodiče, který prostě není expertem na vše. Společně je pak možné pracovat na sobě samém, hledat důvody, proč vůbec ke svému životu potřebují konopné látky, proč si vyhledávaný stav nejsem schopen zajistit jiným zdravým způsobem. Je možné využít individuální či rodinné poradenství v Adiktologické ambulanci Kolping ve Žďáře nad Sázavou (www.ambulance.kolping.cz).

Klíčovým místem prevence je rodina, ve které děti přijímají postoj rodičů k návyko-

vým látkám. S dětmi je dobré o konopných látkách mluvit otevřeně a sdělit nejenom negativa, ale i důvody, proč mnozí lidé užívají konopí a komu může například léčebné konopí pomoci. Jak však s vlastními dětmi pracovat, když už konopné látky užívají? Mnohdy opravdu stačí změna nastavení v rodině, společná domluva a vyjednávání o tom, jak bude vzájemné soužití vypadat, jaké hranice dítěti nastavíme (kapesné, čas strávený s kamarády, domácí povinnosti atd.). V některých případech zafungují právě pevné rodičovské hranice, vzájemná důvěra a otevřenost. Návazná prevence by měla následně probíhat i ve škole v rámci výuky nebo za pomoci certifikovaných programů, které má škola možnost si objednat. V oblasti Žďár nad Sázavou funguje například zařízení Centrum primární prevence Spektrum nebo Centrum primární prevence Oblastní charity Žďár nad Sázavou, kde můžete nalézt celou nabídku programů, mezi kterými je i program Pouta (ne)závislosti s cílem prevence zneužívání návykových látek.

Aneta Simonidesová
Adiktologická ambulance Kolping

Jak vybalancovat digitální svět?

Žijeme v době, kdy máme prostor zabývat se sami sebou, seberozejem. Míra zažívaného štěstí však nestoupá. U dětí a dospívajících je dokonce pozorován vzestup nespokojenosti a depresivních pocitů. To, co naše děti velmi ovlivňuje, ať už chceme nebo ne, je internet, hry a sociální sítě.

Ovlivňuje je to i v případě, že tam nejsou a nehrají, a to třeba vyčleněním z kolektivu či neosvojením počítačové gramotnosti. Je těžké najít rovnováhu mezi trávením času on-line a off-line.

Osobně vidím dvě roviny tohoto problému. První je – co dítě při hraní her a na sociálních sítích dělá – a tedy, jak zajistit, aby to bylo bezpečné. Druhou rovinou je – co díky tomu dítě nedělá, co mu uniká. A právě o promarněných příležitostech píše následující text.

K úspěšnému začátku školní výuky patří dobře rozvinuté grafomotorické schopnosti. Aby se mohly patřičně rozvíjet, dítě má kreslit, navlékat korálky, tvořit z plastelíny, pomáhat při vaření, stříhat, trénovat celkovou koordinaci těla fyzickými aktivitami. Pokud většinu času dítě stráví u videí na youtube, her na mobilu nebo tabletu, nemůže dostatečně rozvíjet svoje schopnosti. A právě s dobrými grafomotorickými schopnostmi je školní úspěšnost velmi podmíněna. A jak řekl již Komenský – „Na dobrém počátku všechno záleží.“ Začít dobře, zažít úspěch a spojit si školu s pozitivními prožitky je důležité pro

motivaci po celou dobu studia.

Digitální média ovlivňují vývoj emocí. Někdy je jednodušší řvoucímu dítěti půjčit telefon či tablet. Ruku na srdce, děláme to i jako dospělí. Kdo z nás, když je naštváný, raději neuteče k seriálům nebo sjiždění sociálních sítí? Zůstat u negativních emocí je těžké. Přicházíme o schopnost učit se zacházet se svou frustrací. Měníme také naši schopnost udělovat a přijímat kritiku. Je potřeba uspět, sbírat like, mít dost fanoušků. Díky odosobnění je snadnější napsat velmi tvrdé vyjádření, urážku. Bez osobní zpětné vazby necítíme, že to bolí a zraňuje.

Mobil, sociální sítě a hraní her může způsobit, že mnoho dětí netráví venku skoro žádný čas. Dokonce jsou jediní, kteří o prázdninách venku takřka nebyli. Prázdniny a období koronakrizy pro ně znamenaly vitáný čas na hraní her. Uzavření se do svého světa určeného hranicemi pokoje.

Vztahy a přátelství se přesunují do on-line světa. Máme spoustu známých, ale je těžké se potkat osobně. Zároveň se zvyšuje tlak na to, abychom nepropásli informace z on-line světa a udržovali si tak povědomí o tom, co kdo dělá a kde byl. Pro děti je důležité mít přehled, nebýt out. Je pro vás přípustné vyrazit někam bez telefonu? Nechat ho celý den vypnutý? Opravdu je nutné být neustále dostupný?

Nabízení aktivně stráveného času v rodině se jeví jako obtížnější. Dopřát si plnou pozornost při rozhovoru je luxusem. Často

jsou zážitky chystány kvůli fotce na Instagram apod. Všimli jste si někdy, že když fotíte, neujmete si tu situaci tak, jako když se plně soustředíte jen na danou aktivitu?

Co je možné s tím dělat? Jedním z důležitých kroků je začít u sebe a určit, kolik času chci digitálnímu světu věnovat. Mluvit o tom s dětmi. Být příkladem je těžké. Když si to však uvědomíme, roste pochopení k tomu, jak to děti mají a mohou mít. Pokud omezíme čas on-line, začneme si všimnout věcí, které jsme běžně nevnímali. Jsme více v přítomnosti, více u jednotlivostí, méně u multitaskingu. Mozek může při detoxu od elektroniky začít pracovat jinak. Zlepšuje se soustředění, kvalita spánku, snižují se úzkosti (ale při nhlém omezení se můžou dočasně i zvýšit).

Není často snadné u dětí a dospívajících jejich vztah k elektronice změnit. Je to však možné. Pro širokou veřejnost je tu Poradna pro gambling Kraje Vysočina, která ve Žďáře nad Sázavou sídlí na Jižkově ulici č. 16. Zde je možné se poradit ohledně nadměrného hraní her, využívání sociálních sítí nebo stálého „on je furt na mobilu“. Je také možné mluvit o sázení a návyku na něj. Tato všechna témata je možné probrat a řešit. Bezplatně, diskrétně a otevřeně.

www.gamblingvysocina.cz
Další tipy na FB @nezavisle.vysocinou.

Zdeňka Danhoferová, terapeutka
v Poradně pro gambling Kraje Vysočina

Občanská poradna Žďár nad Sázavou

Kdo jsme

Občanská poradna je sociální služba, která poskytuje odborné sociální poradenství lidem v nepříznivé životní situaci nebo jim taková situace hrozí. Občanská poradna vznikla v roce 2000. Služba je poskytována zdarma.

Komu pomáháme

Pomáháme lidem, kteří neznají svá práva a povinnosti nebo dostupné služby, nedovedou dostatečně vyjádřit své potřeby a hájit své oprávněné zájmy, nedovedou vlastními silami zvládnout v potřebném čase svoji životní situaci vlivem nejrůznějších právních či sociálních událostí.

Služba je určena pro osoby ze znevýhodněných skupin, sociálně potřební, žijící na hranici životního minima, se zdravotním postižením, senioři, osamělí rodiče, rodiny s dětmi, oběti domácího násilí, oběti trestné činnosti, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, osoby s nízkým právním vědomím.

Kde působíme

Občanská poradna se nachází ve Žďáře nad Sázavou na Dolní ulici č. 165/1, v budově označené Generali Česká pojišťovna, ve 4. patře, v blízkosti polikliniky. Přístup do občanské poradny je bezbariérový. Před budovou je parkoviště.

Jak pomáháme

Klienti mohou občanskou poradnu kontak-

tovat osobně nebo telefonicky. Při rozhovoru klient objasní svou problémovou situaci a společně s poradcem si ujasní, čeho chce klient dosáhnout. Poradce seznámí klienta s příslušnou právní úpravou, s jeho právy a povinnostmi, případně sankcí a společně hledají způsoby řešení problému klienta a jejich dopad. Klient se sám rozhoduje o výběru z nabídnutých řešení. V případě, že klientův problém vyžaduje specifický přístup, může být odkázán na jiné příslušné pracoviště.

Klientům radíme v oblasti sociálních dávek, zaměstnání, rodiny, majetku, dědictví, smluv, náhrady škody, pojištění, bydlení, ochrany spotřebitele, zadlužení, exekucí, soudních řízení, správního a trestního práva. Občanská poradna zachovává naprostou diskrétnost o informacích, které od klienta získá včetně toho, že poradnu navštívil. Klient má možnost zůstat v anonymitě.

Občanská poradna není advokátní kancelář, nezastupuje klienta před soudem, nepodává žaloby. Není manželská ani psychologická poradna, neřeší vztahovou ani psychologickou stránku problému.

Proč pomáháme

Chceme být službou, na kterou se mohou lidé s důvěrou obrátit, když si neví rady. Za celou dobu působení jsme pomáhali řešit nespočet rozmanitých problematických situací a osudů lidí. Cílem poradenských rozhovorů je pomoc klientům zvládnout svůj problém tak, aby byli

schopni udělat pro sebe vše potřebné, a to za využití všech svých vědomostí, schopností a získaných informací v poradně. Podnikat klienty k učinění kroků vedoucích ke zlepšení jejich situace a převzetí odpovědnosti za vlastní jednání.

Cílem naší služby je pomáhat lidem předcházet sociálnímu vyloučení, aby se mohli zapojit do běžného sociálního, ekonomického a kulturního života ve společnosti.

Jak nás kontaktovat

Možné je to osobně na adrese Dolní 165/1, Žďár nad Sázavou ve 4. patře a telefonicky na tel. č. 566 520 165. Konzultační hodiny ve Žďáře n. S. jsou v pondělí a ve středu (ve středu v lichých týdnech) od 10.30 do 12.00, od 13.00 do 17.00 (16.00 -17.00 pro objednané), v úterý a ve čtvrtek od 8.30 do 12.00, od 13.00 do 14.30 a v pátek od 8.30 do 12.00. Konzultační hodiny na radnici ve Velkém Meziříčí jsou ve středu v sudých týdnech od 11.30 do 15.00 nebo na tel. č. 721 137 458. Ke konzultaci je vhodné se telefonicky objednat.

Více informací naleznete na webových stránkách: www.opzdar.cz

Dagmar Čížková,
vedoucí a poradkyně
Občanské poradny Žďár nad Sázavou

Ani v nouzovém stavu na žďárském zámku nezahálíme

I přes nelehké období, které jako každá jiná kulturní instituce zažíváme, se snažíme být na zámku pozitivní a připravujeme pro vás celou řadu novinek.

Vychází kniha Constantina Kinského Všechno je dar

Během října spatřila světlo světa nová kniha, jejímiž autory jsou Constantin Kinský a Natalie A. Rolko. Constantin v ní vzpomíná na dětství nebo veselé rodinné historky, ale hovoří také o rozvoji zámku, soužití s přírodou nebo základních lidských hodnotách, které mohou být pro mnohé inspirující. Kniha můžete zakoupit v zámeckém obchodě.

Vracíme pojem „zlaté české ručičky“

Projekt Chytrá ruka zaměřený na řemeslné kurzy pro veřejnost jsme uvedli v život během října. Vzhledem k současné situaci jsme spolu s mistry řemesel zvládli zrealizovat pouze dva z nich – kurz historické keramiky a drátování. Hned, jakmile to epidemiologická situace dovolí, se můžete těšit na kurzy soustružení, výroby zvířátek ze sena, šití na stroji, výroby slaměných ozdob, keramiky a mnoho dalších. V novém roce potom čtvrteční odpolední setkání doplní také dlouhodobé kurzy.

Vidět baroko

Pochopit barokní umění můžete nyní díky nové komentované prohlídce Vidět baroko, která vychází z jedinečné atmosféry výstavy Umění baroka ze sbírek Národní galerie v Praze. Během prohlídky vám přiblížíme důležitost světla, dynamiky, způsob malování lidské postavy nebo techniku malování fresek v období baroka. Podíváme se také na díla významných barokních umělců, kteří se podíleli na výzdobě žďárského kláštera, ale i na tvorbu velkých jmen barokního malířství a sochařství, jakými jsou Karel Škréta, Petr Brandl, Matyáš Bernard Braun a mnoho dalších.

Skrytý Santiniho příběh

Novinkou, kterou vám chceme nadělit jako vánoční dárek, je volně přístupná venkovní hra, kterou připravujeme ve spolupráci s aplikací Skryté příběhy. Díky ní poznáte zajímavá místa v okolí zámku spojená s osobou Jana Blažeje Santiniho. Hra je určena především dětem od 6 do 13 let, ale pobaví i dospělé. Na trase vás čeká několik zastavení, kde se zapo- sloucháte do Santiniho příběhu a pomůžete mu řešit drobné úkoly.

Svým blízkým můžete udělat radost také dárkovým poukazem na některý ze zámeč-

kých zážitků. Poukaz vám rádi zašleme e-mailem. Děkujeme vám za přízeň a věřte, že uděláme všechno pro to, aby se život za branou našeho zámku nezastavil. Aktuální informace, termíny prohlídek nebo jiných akcí najdete na www.zamekzdar.cz, zámeckém Facebooku nebo Instagramu.

Zámek Žďár

Obálka nové knihy

Foto: archiv zámku

„Jen, co je zdravé, je krásné“

Motto o kráse a zdraví je známé už od starověku, již staří Řekové a Římané spojovali krásu těla a duše se zdravím. Jinak tomu není ani v současnosti. Dnešní moderní trendy poukazují na soulad tělesného zdraví a stavu pleti. Často slyšíme o vnitřní kráse, která se projevuje navenek. Přestože starat se o tělo vychází z historie, moderní kosmetická péče 21. století posouvá možnosti dál.

Posláním studijního oboru Kosmetické služby je poskytování odborné kosmetické péče a všeho, co k tomu patří. Nové metody a přístupy, využívání osvědčených i méně známých surovin i další moderní trendy v ošetrování pleti mají pozitivní dopady na zdraví člověka. Návštěva kosmetického salonu už není pouze výsadou žen, jak tomu bývalo dříve, ale je dostupná i těm, kteří mají potřebu starat se o sebe. Obor, který představujeme, má na naší škole již dvacetiletou tradici a vznikl jako možnost vzdělání pro dívky v našem regionu. Jde o čtyřleté studium zakončené maturitní zkouškou. Vzdělávací program studijního oboru Kosmetické služby umožňuje získat odborné vědomosti a praktické dovednosti potřebné k profesionálnímu vykonávání kvalitních a kvalifikovaných služeb. Velký důraz klademe na výuku odborných předmětů, které jsou stěžejní k tomu, aby se naši žáci uplatnili na trhu práce. Snažíme se, aby informace byly předkládány vhodnou formou a probouzely v žácích zájem o tuto problematiku. Dnešní doba nabízí mnoho dalších možností v podobě odborně vzdělávacích programů, kosmetických

Školní kosmetický salon

Foto: Střední škola obchodní a služeb SČMSD

veletrhů, odborných seminářů a workshopů pro vzdělávání pracovníků v kosmetických službách. Také se snažíme, aby naši žáci kvalifikovaně volili a dodržovali technologické postupy, aby byli schopni profesionálního ošetření a aby respektovali individuální požadavky klientů. S tím souvisí zkvalitnění komunikačních dovedností našich žáků a zvládání profesionální komunikace. O to se snažíme pomocí diskuzí se žáky, vyjádření vlastních pocitů, sebekritického hodnocení a obhajoby vlastních názorů. Pro výuku a nácvik praktických dovedností provozujeme školní salon, který je reálným kosmetickým salonem na Nezvalově ulici v našem městě. Tento salon je vybaven potřebným zařízením a žáci se v něm učí nejen komunikovat s klienty, ale poskytují komplexní kosmetickou péči. K výuce patří

i líčení, které je velmi atraktivní pro studenty, klienty i případné diváky. Zúčastňujeme se soutěží v dekorativním líčení, při kterých mohou žáci předvést své nadání.

Po ukončení studia mohou absolventi pracovat samostatně na živnostenský list nebo dále pokračovat ve studiu na vyšších i vysokých odborných školách. Závěrem nám dovoluete vyjádřit důležitý poznatek z naší dlouholeté praxe: „Práce s mladými lidmi je náročná z hlediska lidského i profesního. Naším cílem je výchova ke kultivovanosti, kráse a předávání odborných znalostí pro výkon velmi krásného povolání. A jsme velmi rádi, že se nám to daří.“

Marie Brychtová a Šárka Benešová
Střední škola obchodní a služeb SČMSD,
Žďár nad Sázavou, s.r.o.

Bronzovou úroveň brzy dokončí 13 studentů Bigy

Bez mobilu, bez peněz, bez vyučujících, za každého počasí a se vším na zádech. Pro generaci lidí narozenou před revolucí naprosto běžná věc. Pro dnešní dospívající často nové dobrodružství. Dvě expediční výpravy prožily své dny v „divočině“. Cvičnou dvoudenní „školici“ expedici vystřídal na konci září ta ostrá.

Studenti Biskupského gymnázia, kteří jsou zapojeni do Mezinárodní ceny vévody z Edinburghu (Duke of Edinburgh = DofE), plní ve svém volném čase úkoly ze čtyř oblastí: rozvoj talentu, sportu, dobrovolnictví a dobrodružnou expedici. Po jejich splnění získají certifikát mezinárodně uznávaný ve 140 zemích světa. A právě na nejnižší bronzovou úroveň brzy dosáhne prvních 13 gymnazistů.

Slavnostní ceremonie DofE se měla letos uskutečnit 21. října v prostorách Vlasteneckého sálu v Karolinu. „Pandemie se bohužel dotkla i DofE. Za každé situace se snažíme hledat to pozitivní a objevovat nové příležitosti. Studenti, kteří dokončí zlatou, stříbrnou nebo bronzovou úroveň, se společně sejdou 16. prosince

na historicky první DofE online ceremonii pro absolventy všech úrovní. Naši snahou je zachovat slavnostní duch ceremonie, intenzivně proto jednáme ohledně unikátního živého vstupu Jeho královské Výsosti prince Edwarda,“ prozrazuje výkonný ředitel DofE pro ČR Tomáš Vokáč.

Na Bigy funguje DofE prvním rokem, do programu se zapojilo několik desítek aktivních studentů od 13 do 19 let. Ostrá expedice byla pro většinu z nich vyústěním půlročního úsilí v honbě za bronzovým odznakem.

Do terénu vyrazily dva týmy. Sedm druháček si naplánovalo trasu v okolí Žákovy hory a Devíti skal. Kromě putování a přespaní ve stanech si každý den musely uvařit teplé jídlo. Jejich hlavním cílem bylo vytvořit herbář. „Před holkami smekám, chytly dva chladné deštivé dny, v nichž teplota nepřesáhla 8 stupňů. Okusily opravdový test odolnosti,“ popisuje školitel Jiří Bubák.

Druhá šestičlenná výprava putovala po sochách Michala Olšiaka. „Počasí nám vyšlo o něco lépe, naše skupina ale byla různorodější. Studenti měli mezi sebou až pětiletý rozdíl, tak-

Ilustrační foto

Foto: Bigy

že si museli vzájemně vyhovět,“ říká hlavní koordinátorka Iva Burešová a dodává: „S každou výpravou byli dva dospělí učitelé, ale setkávali se s ní jen na určitých místech a do něčeho jim nezasahovali, od toho byla cvičná expedice. Po ostré došlo na podrobné hodnocení.“

Tým Bigy

1. a 2. místo v celorepublikové soutěži odborných prací žáků Střední školy gastronomické Adolpha Kolpinga

Po výborném umístění žáků oboru kuchař v prestižní soutěži Kuchař Vysočiny Junior 2020, která se konala těsně před začátkem jarní distanční výuky a ve které dvě naše soutěžící obsadily 2. místo, dosáhli naši absolventi opět vynikajících výsledků v celostátní soutěži samostatných odborných prací.

Žáci 3. ročníků všech středních odborných škol v ČR vypracovávají jako součást závěrečných zkoušek také samostatnou odbornou práci, ve které prokážou všeobecné i odborné znalosti a praktické dovednosti. Nejlépe hodnocené práce z jednotlivých škol jsou zasílány do soutěže, kterou vyhlašuje každoročně Hospodářská komora ČR.

V letošním roce zasedla odborná komise složená ze zástupců Hospodářské komory a odborníků z praxe na začátku září a vybrala v každém oboru tři nejlepší práce. Při jejich posuzování a hodnocení je sledován odborný a inovativní přístup, zajímavě pojeté vlastní zpracování tématu, využití netradičních surovin, moderní či zdravé menu a samozřejmě také grafické zpracování práce.

Tomáš Skryja

Foto: SŠG AK

1. místo v oboru cukrář obsadila právě naše absolventka Anička Laštovičková. Tomáš Skryja z oboru číšník napsal také vynikající práci a v celorepublikové konkurenci obsadil 2. místo. Kvůli epidemiologické situaci se tentokrát nemohlo konat slavnostní vyhlášení nejlepších absolventů a předávání cen v Praze. Anička ani Tomáš však o slavnostní ceremoniál ochuzeni nebyli.

Anička Laštovičková

Foto: SŠG AK

Jejich vítězství jsme společně oslavili v kavárně naší školy. A teď už všichni netrpělivě čekáme na certifikáty, které zašle Hospodářská komora vítězům všech oborů SOP.

Aničko a Tome, srdečně blahopřejeme a děkujeme za skvělou reprezentaci školy!

Tým SŠG AK

Achillova pata distančního vzdělávání

Vážení školáci, dnes takto oslovím malé i velké Žďáráky, protože opět všichni studujeme společně doma.

Dovolte mi několik postřehů, ve kterých bych porovnal jarní a podzimní učení na dálku. Na jaře jsme se všichni učili, kudy vstoupit do vod výuky na dálku, nakonec jsme cestu našli a společně doplnili do cíle.

Podzimní čas nás měl zastihnout připravenější a lépe vybavené. Je tomu skutečně tak? Od rodičů mám zprávy, že nakoupili svým dětem notebooky, programy, a to v docela velkém objemu, protože všichni můžeme číst, že zásoby notebooků se v obchodech nebezpečně tenčí. Zvýšily se požadavky rodičů na kvalitu výuky, někteří z nich očekávají on-line výuku ve smyslu živých přenosů tak, jak je postavený školní rozvrh, můžeme říci, že jsou

náročnější, než byli na jaře. Učitelé jsou zkušenější, lépe zorientovaní, jak zadávat výuku, žáci jsou připraveni přijímat informace. Skoro se zdá, že je to ideální stav. Má však jednu velkou slabinu, Achillovu patu, tou je internetové připojení! Jeho rychlost a omezení dat.

Od dětí máme zprávy, že někteří mají internet bez omezení, někteří mají v mobilu zaplacený určitý objem dat za měsíc a s tím musí vystačit, někteří jsou bez internetu úplně. Vzhledem k faktu, že škola musí zajistit vzdělávání pro všechny děti, je i distanční vzdělávání hledání přijatelného kompromisu pro všechny. Uvedu příklad. Pokud by žáci přijímali informace zejména formou videa, což je úžasné, bude to pro děti bez neomezeného připojení problém, protože mohou s distanční výukou za dva, tři dny úplně skončit, protože

prostě vyčerpají data. Pokud se on-line výuka ve formě videokonferencí realizovat nebude, budou mít rodiče, kteří zainvestovali do techniky a připojení bez omezení, pocit zmařených peněz. Takže se to musí vybalancovat a je velice pravděpodobné, že ne všichni budou s nastavením spokojeni a budeme o tom spolu diskutovat.

Závěrem si dovoluji poznamenat, že distanční výuka může být sebedokonalejší a maximálně sofistikovaná, ale kamarádi prostě nenahradí. Lidská společnost je založená na vzájemných interakcích a spolupráci „ruku v ruce“ už od pradávna. A to je to, co nám dnešní doba bere, to, co v on-line světě není, a mám upřímný strach, že právě tyto dovednosti nám mohou začít brzy scházet.

Mgr. Ivo Kuttelwascher, ředitel ZŠ Komenského 6

O poskytování služeb pro děti zaměstnanců v nouzovém stavu a školních projektech

Základní škola Žďár nad Sázavou, Švermova 4 patří mezi 15 základních škol celého kraje, které zabezpečují tuto potřebnou péči.

„Velmi děkuji za ochotu pomoci zaměstnancům krizové infrastruktury při zajišťování jejich nelehké práce v době nouzového stavu,“ napsal

nám RNDr. Kamil Ubr, vedoucí odboru školství, mládeže a sportu Kraje Vysočina, „pevně zdraví a hodně odvahy a sil při plnění tohoto náročného úkolu.“

Co to obnáší a jak zadané úkoly škola naplňuje? Zkontrolovat přihlášky, připravit detailní rozpis, rozvrhy služeb vychovatelek, asistentek i učitelů, zabezpečit dezinfekci a úklid, ale

i kuchařky na přípravu stravy. Zajistit techniku na on-line výuku, což je náročné, protože žáci jsou z 1. až 5. třídy. Naši nabídky využívají žáci už od středy 14. října 2020, ve všedních dnech od 7.00 do 16.00, samozřejmě včetně týdních podzimních prázdnin.

Jaroslav Ptáček
ředitel školy

Městská policie

Opětovná mimořádná opatření

V souvislosti s opětovně přijatými mimořádnými opatřeními souvisejícími s onemocněním koronavirem Městská policie ještě více zintenzivnila každodenní kontrolní činnosti. Mohu konstatovat, že disciplinovanost našich občanů je na vysoké úrovni a s porušením stanovených pravidel se setkáváme zřídka. Od zítřejšího dne (pozn. red. psáno 20.10.) dojde k dalšímu zpřísnění již přijatých opatření, kterým se ukládá povinnost nosit roušky i na veřejnosti, což znamená další zvýšené nároky na naši práci. Věřím, že občané budou toto opatření respektovat a my tak nebudeme muset zasahovat jako v několika uplynulých dnech, kdy někteří porušovali povinnost mít nasazenou roušku na ústech a nosu na zastávkách autobusů a zastávkách MHD. Bohužel mezi „hříšníky“ musíme zařadit i jednu z místních provozoven stravovacích služeb, která nedodržela uzavření svého provozu v souladu s mimořádným opatřením a měla otevřeno ještě 2 hodiny po stanoveném limitu a probíhala v ní běžná konzumace. Hlídka na místě vyzvala personál ke sjednání nápravy, a tedy k okamžitému ukončení provozu. Porušení mimořádného opatření bylo oznámeno Krajské hygienické stanici.

Z dalších činností městské policie

Vyjma popisovaných událostí souvisejících s nouzovým stavem, či přijatými mimořádnými opatřeními je převážná část našeho výkonu služeb směřována do oblasti dohledu a kontroly veřejného pořádku. I v uplynulém období jsme řešili větší počet přestupků souvisejících s jednáním a případně i konáním osob pod vlivem alkoholu či omamných a psychotropních látek. Výjimkou nejsou ani případy, při nichž u některých osob detekujeme certifikovaným alkohol testerem hodnoty kolem 3 ‰. Díky zodpovědnému přístupu jedné oznamovatelky jsme mohli rychle a účinně zasáhnout v situaci, kdy silně podnapilá žena seděla na zemi v prostoru cyklostezky za sportovním areálem. Kolem sebe měla rozházené věci a vedle sebe dokonce kočárek s dítětem. Tato žena nebyla schopna artikulace, koordinovaného pohybu a tedy jakéhokoliv jednání. Zejména pak, což bylo samozřejmě nejhorší, nebyla vůbec schopna postarat se o svoje miminko, které našťastí bylo v pořádku. Matku a dítě jsme předali do péče její rodině a provedli oznámení na sociální odbor Městského úřadu. Případy obdobného typu, které se přímo nebo nepřímo dotýkají dětí či mladistvých, jsou vždy poměrně závažné, a proto doufám, že jich snad nebude přibývat. Ještě si touto cestou dovoluji poděkovat paní M., která nám celou situaci neprodleně oznámila. Lidí, kteří nejsou ke svému okolí lhostejní a jsou ochotni s námi spolupracovat, a tudíž naší žďarské komunitě pomáhat, si velmi vážím.

Martin Kunc
vedoucí městské policie

Poliklinika zvyšuje kvalitu svých služeb

Výměna přístroje na rentgenovém pracovišti a laboratoř v rukou nového provozovatele zlepšují dosavadní služby polikliniky. Nový rentgen za 6,5 milionu korun bude zprovozněn do konce roku. Laboratoř začne fungovat na začátku příštího roku.

Nový rentgen byl usazen na své místo v průběhu září a října, plně v provozu bude pravděpodobně do konce roku. Jeho spuštění totiž musí na základě zkoušek posoudit státní úřad pro jadernou bezpečnost. Oproti sterému přístroji dokáže vytvořit kvalitnější snímky za kratší dobu a s nižšími dávkami záření. Zároveň dokáže sám vyhodnotit optimální dávku záření na konkrétní snímek. Díky vysoké kvalitě nový přístroj posune radiologické středisko na špičkovou úroveň. Zařízení nahradí 18 let starý rentgen, který již dosluhuje.

Rentgen vyjde polikliniku na asi 6,3 milionu korun. Finančně se na pořízení nového přístroje podílí město i samotná poliklinika, část peněz se podařilo získat od Kraje Vysočina. Na zbývající finance bude poliklinika čerpat pětiletý úvěr.

Laboratoř se v posledních letech potýkala s nerentabilitou provozu. To vyřeší nový provozovatel. Poliklinika získá více než 1,4 milionu korun ročně a laboratoř bude poskytovat vyšší kvalitu služeb.

„Udržovat takový provoz, který je dlouhodobě nerentabilní, není reálné. Samozřejmě nasnadě bylo výrazně zvýšit náklady lékařům, ale to jsme nechceli. Dále se nabízelo omezení provozu nebo prodej, nicméně to je nepřipustné. Rád bych z pozice starosty města, který má současně příspěvkovou organizaci Poliklinika ve své gesci, konstatoval, že žádné provozy polikliniky nebo poliklinika jako celek se za tohoto vedení privatizovat nebudou. I v kontextu znalosti vývoje z jiných měst, kde k privatizaci došlo, je poliklinika v rukou města skutečně rodinné stříbro, a to musí zůstat prostě doma. Občas kolují na toto téma fámy, proto to zdůrazňuji. Prostě není na prodej,” říká k tomu starosta Martin Mrkos.

Provoz se stal nerentabilním kvůli vládou nařízeným zvýšením platů zdravotnického personálu. To ale nebylo krajům a obcím, provozujícím zdravotnická zařízení, nijak kompenzováno. „Proto se ukázalo, že pronájem respektive pacht laboratoře externímu subjektu tak, aby město neztratilo vliv nad provozem a vlastnictvím laboratoře, je nejlepší cesta”, konstatuje starosta. Nerentabilita laboratoře je pak také způsobena i nemožností získávat množstevní slevy například na nákup materiálu, u velkých soukromých laboratořích tato situace nevzniká.

Výběr nového dodavatele trval více jak půl roku. Pro vyhodnocení podaných nabídek využila poliklinika kvalitativní systém hodnocení metodou m4E. Důraz byl kladen na zachování kvality a dostupnosti služeb.

O možnost provozovat laboratoř projevil zájem 6 společností. Nabídku podali nakonec 4 zájemci, z nichž byla jako nejlepší vybrána pardubická společnost MeDiLa spol. s r.o., která se pohybuje na laboratorním trhu 25 let a je ryze

českou sítí klinických laboratoř poskytujících komplexní laboratorní diagnostiku. Tím zůstane dostupnost služeb stejná a ještě se rozšíří například o úkony z oblasti mikrobiologie či genetiky. Firma bude také přispívat na ekologické a sociální projekty ve městě. Laboratoř bude na svoje náklady zajišťovat také sběr nebezpečného odpadu, například použitých jehel a stříkaček, a to nejenom od poskytovatelů zdravotnických služeb, ale také od občanů města, z nichž část tvoří diabetici.

Nový provozovatel bude do pokladny polikliniky hradit 1,4 milionu korun ročně jako pachtovné (pozn. red. pacht je zjednodušeně jiná forma nájmu) a navíc 2% podíl z tržeb. Ve stávajícím provozu vykazovala laboratoř v předchozích letech ztrátu v řádech statisíců. Nový provozovatel přebírá laboratoř i se všemi stávajícími zaměstnanci. (red)

Výběr kvalitního dodavatele tak odborných služeb, jako je provoz laboratoře, není běžnou záležitostí. Proto město společně s poliklinikou využilo služeb specializované firmy, která výběrové řízení zajistila. V krátkém rozhovoru přinášíme informace, jak výběrové řízení probíhalo.

Jaký je postup výběru kvalitního dodavatele?

Naše metoda m4E, kterou jsme pro výběr provozovatele laboratoře použili, umožňuje vybrat dodavatele na základě nejvýhodnějších – cenových i kvalitativních – podmínek provozu laboratoře. Díky tomu jsme dosáhli toho, že vybraný dodavatel nabídnul nejen kvalitu, ale také nejvyšší finanční plnění.

Jak vznikají podmínky pro výběr dodavatele?

Pro všechny to bylo náročné. Sestavili jsme úzký pracovní tým, který pracoval intenzivně několik měsíců. Společně jsme vytvořili kompletní podmínky záměru, ve kterých jsme zohlednili potřeby města, polikliniky, pracovníků laboratoře i lékařů. Všem patří velké díky, všechno jsme zvládli podle daného harmonogramu.

Jak fungují nastavená kritéria výběru?

Naše pracovní skupina hodnotila 4 nabídky podle odbornosti dodavatele a jeho schopnosti nabídnout „něco navíc“ a vylepšit tak provoz laboratoře. Setkali jsme se i se zástupci dodavatelů a posuzovali jejich schopnosti řídit chod laboratoře. Kritéria kvality jsme doplnili o cenová kritéria. Vybraný dodavatel podal velice kvalitní nabídku, díky čemuž se mu jistě podaří posunout kvalitu provozu laboratoře na vyšší úroveň.

Proč je tento postup výhodnější, než standardní proces výběru dodavatele?

Výběr pouze na základě cenových kritérií je čistě o náhodě a nutně má dopad na kvalitu plnění. Vedení města a polikliniky se sice rozhodlo jít cestou, která je poněkud náročnější a zdlouhavější, ale která přinese městu, lékařům i občanům jednoznačné výhody.

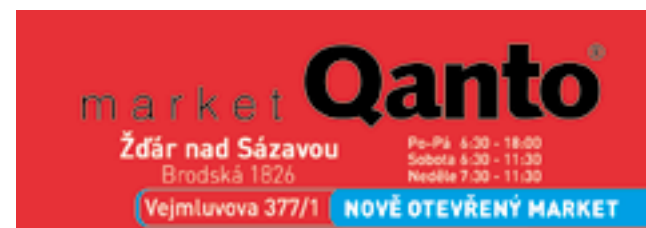
Jana Plachetská, 4E consulting, s.r.o.

Vysočina Český rozhlas

HUMORIÁDA – zasmějte se s námi

po–pá 16.00–17.00 | Žďár n. Sázavou 96.5 FM | 87.9 FM | R-VYSOC

nakup nejužhodnější široko-daleko

nakup drůbež za nejužhodnější ceny

INZERUJTE
ve Žďárském zpravodaji.

Dejte o sobě vědět jedenácti tisícům domácností v našem městě a okolí.

Ceník a podrobné informace o možnosti inzerovat ve Žďárském zpravodaji naleznete na webových stránkách města WWW.ZDARNS.CZ v sekci Žďarský zpravodaj.

Další informace
hledejte na webu
města.

Dotazy, objednávky, podklady:
Matěj Papáček
tel.: 733 465 035, e-mail: inzerce@zdarns.cz

Koruna Vysočiny
Zážitková karta

Vítejte v Koruně Vysočiny!
Děkujeme, že jste se rozhodli vaši dovolenou strávit právě u nás.
Abyste se tu cítili jako doma, připravili jsme pro Vás kartu, plnou zážitků a zábavy.

KÓD UBYTOVATELE

Jak to funguje?
Při předložení této karty u vybraných partnerů získáte malý dárek buď formou slevy, zážitku či dárku.

Kde můžete kartu uplatnit?
Podrobný seznam partnerů naleznete na webu www.korunavysociny.cz nebo pod tímto QR kódem.

Vyhleďte se za svými zážitky a užijte si dovolenou naplno

Koruna Vysočiny
Zážitková karta

Jste ubytovatel nebo provozovatel atrakcí a zajímavých míst na Vysočině?

Staňte se partnery destinační společnosti našeho regionu a vytvořme síť pro turisty, která nabídne více zážitků a příležitostí a společně se podpořme v těchto nelehkých časech.

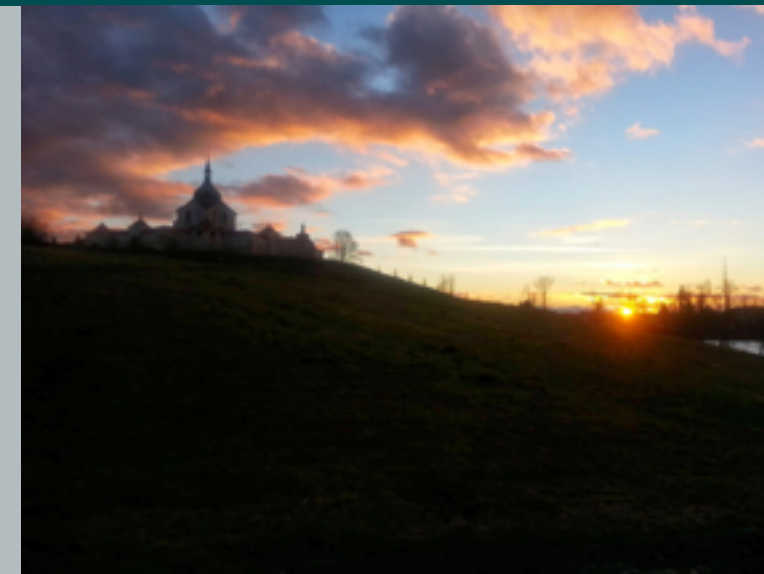
Žďár nad Sázavou
NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ
NEDVĚDICE
BYSTRICE NAD PERNŠTEJNEM

Foto: Foto-hudec.cz

Více informací o projektu vám poskytne:
Olga Königová, tel.: 776 308 072,
e-mail: kancelar@korunavysociny.cz

www.korunavysociny.cz

Zaostřeno na Žďár 2020

XI. Zaostřeno na Vás! (volné téma) (zasílejte do 20. listopadu 2020)

Na listopad jsme pro vás vypsali téma Zaostřeno na Vás! Fotografie na soutěžní téma zasílejte do 20. listopadu 2020 na e-mailovou adresu zaostrenona@zdarns.cz. Do předmětu e-mailu uveďte Zaostřeno na Žďár 2020. V e-mailu uveďte i celé jméno autora zaslané fotografie, adresu a telefonní kontakt. Více informací, fotografická témata na celý rok a pravidla soutěže naleznete na webových stránkách města www.zdarns.cz. V případě potřeby zasílejte své dotazy na e-mail: zaostrenona@zdarns.cz.

Vyhodnocení!

X. Zaostřeno na ubývající světlo

V říjnu 2020 bylo do soutěže zasláno 9 fotografií s tematikou ubývajícího světla. Vítězem říjnového kola fotografické soutěže se stala Věra Šmerdová. Gratulujeme! Autorka vítězné fotografie byla odměněna dvěma poukázkami do Kina Vysočina.

Vaše redakce Žďárského zpravodaje

Kronika města Žďáru nad Sázavou

Aktuální počet obyvatel

Město Žďár nad Sázavou mělo ke dni 21. října 2020 celkem 20 591 občanů ČR přihlášených k trvalému pobytu.

Statistika: září 2020 - 20 634, srpen 2020 - 20 656, červenec 2020 - 20 662, červen 2020 - 20 668, květen 2020 - 20 690, duben 2020 - 20 704, březen 2020 - 20 713, únor 2020 - 20 770, leden 2020 - 20 770, prosinec 2019 - 20 787, listopad 2019 - 20 791, říjen 2019 - 20 807, září 2019 - 20 811

Děti narozené v červenci a dodatečně v červnu 2020

Eliška Landová	24.06.	ZR 3
Tomáš Straník	03.07.	ZR 1
Metoděj Lipert	09.07.	ZR 3
Eliška Sobotková	11.07.	ZR 4
Eliška Došková	14.07.	ZR 2
Adam Beneš	16.07.	ZR 1
Šárka Černá	16.07.	ZR 2
Kamila Kostečková	18.07.	ZR 6
Zdeňka Aycan Gülmez	19.07.	ZR 1

Daniel Gyurica	21.07.	ZR 3
Viktor Maixner	21.07.	ZR 3
Veronika Maláčová	23.07.	ZR 2
Noemi Herková	24.07.	ZR 1
Adéla Librová	24.07.	ZR 5
Vojtěch Kopecký	28.07.	ZR 6

Děti narozené v srpnu 2020

Vendula Poulová	02.08.	ZR 7
Anežka Kafková	04.08.	ZR 7
Tereza Halamková	06.08.	ZR 2
Zuzana Křížová	06.08.	ZR 3
Natálie Moravcová	07.08.	ZR 5
Barbora Šubrtová	12.08.	ZR 2
Štěpán Kavalír	13.08.	ZR 2
Apolena Majtnerová	18.08.	ZR 4
Vítězslav Novotný	18.08.	ZR 6
Anna Bubáková	19.08.	ZR 6
Antonín Hanych	20.08.	ZR 6
Ella Chybová	24.08.	Stržanov
Natálie Poulová	30.08.	ZR 4

Životní jubilea v říjnu 2020

Jana Králová	01.10.	80 let	ZR 4
--------------	--------	--------	------

Alois Bradáč	02.10.	80 let	ZR 4
Marie Röhrichová	04.10.	80 let	ZR 3
Karel Nachtnebl	04.10.	85 let	ZR 4
Gertruda Klimešová	06.10.	94 let	ZR 3
Květuše Johanidesová	09.10.	92 let	ZR 4
Josef Havelka	10.10.	85 let	ZR 5
Vlastimil Chvátal	13.10.	85 let	ZR 6
Markéta Fiksová	18.10.	92 let	ZR 1
Bohuslav Špinar	18.10.	80 let	ZR 4
Jan Vepřovský	21.10.	90 let	ZR 5
Jarmila Mátllová	22.10.	80 let	ZR 6
Jana Chlubnová	24.10.	80 let	ZR 5
Bohumil Dočekal	24.10.	95 let	ZR 3
Václava Břízová	29.10.	85 let	ZR 6

Životní jubilea v listopadu 2020

Marie Kohlmanová	07.11.	92 let	ZR 3
Antonín Kadlec	07.11.	96 let	ZR 5
Ludmila Melounová	08.11.	95 let	ZR 3
Eva Kadlecová	10.11.	80 let	ZR 4
Jiřina Macková	17.11.	91 let	ZR 1
Marie Zdražilová	23.11.	85 let	ZR 4
Jan Brychta	25.11.	85 let	ZR 2
Vlastislav Koudela	27.11.	80 let	ZR 3

ŽĎÁR NAD SÁZAVOU

KULTURNÍ PROGRAM

Změna programu vyhrazena.

DĚTEM

úterý 10. a 24. listopadu, 15.30-17.00

Malý muzejník (ZŽ)

sobota 21. listopadu, 15.00

Zimní příběhy včelích medvídků (MD)

SENIORŮM

středa 4. listopadu

Alzheimer poradna (SP)

úterý 10. listopadu, 9.30

Oděsa, mé rodné město (SP)

pátek 13. listopadu, 9.00-10.00

Zdravotní monitoring (FP)

úterý 24. listopadu, 10.00

Co byste chtěli vědět o EU a bojíte se zeptat (SP)

DUCHOVNÍ AKCE

pondělí 16. listopadu, 19.00-21.00

Nikodémova noc (ZH)

KONCERTY

úterý 10. listopadu, 19.00

Blue cimbál (CTH)

čtvrtek 12. listopadu, 19.00

Bára Zmeková (JC)

KULTURNÍ AKCE

pátek 20. listopadu, 18.30

Svojí cestou (KV)

čtvrtek 26. listopadu, 8.00-17.00

Burza dětských hraček a dětských knih (RCS)

čtvrtek 26. listopadu, 16.00

Filmový večer s Janem Amosem Komenským (HK)

sobota 28. listopadu, 9.00-16.00

Adventní Fler trh (DK)

neděle 29. listopadu, 19.00

Country jam session (JC)

VZDĚLÁVACÍ AKCE

středa 4. října, 9.00-11.00

Setkání pečujících (SP)

čtvrtek 5. a 19. listopadu, 16.00

Podzimní předporodní kurz (RCS)

pondělí 9., 16., 23. a 30. listopadu, 19.00

Jazzmine kvíz (JC)

čtvrtek 12. listopadu, 16.00

Proč děti zlobí (RCS)

ČD – Čechův dům, DK – Dům kultury, FP – Family point, HK – Husova kaple, JC – Jazzmine club, KMJS – Knihovna M. J. Sychry, KV – Kino Vysočina, MD – Městské divadlo, NR – náměstí Republiky, RCS – Rodinné centrum Srďčko, SP – Senior point, ZH – kostel na Zelené hoře, ZŽ – Zámek Žďár nad Sázavou

Další akce naleznete na www.zdarns.cz v kalendáři akcí.

OBLASTNÍ CHARITA
ŽĎÁR NAD SÁZAVOU

POMOC SENIORŮM A LIDEM V KARANTÉNĚ ČI IZOLACI

KONTAKT

David Filip, DiS

☎ **777 755 658**

✉ david.filip@zdar.charita.cz

INFORMACE

🌐 www.zdar.charita.cz

📘 @ochzr

Oblastní charita Žďár nad Sázavou nabízí bezplatnou pomoc seniorům a těm, kteří se ocitli v izolaci či karanténě, s nákupem základních potravin a léků.

KAMBALA
dobrovolnické centrum

HLEDÁME DOBROVOLNÍKY pro databázi případné pomoci při nedostatku personálu v našich službách

KONTAKT

Mgr. Michaela Kuchtová

☎ **777 755 444**

✉ dc@zdar.charita.cz

📘 @KambalaDC

🌐 www.zdar.charita.cz

